

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Spalis - October 18, 1984 Nr. 40

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Po pirmųjų diskusijų

Reaganui būtų buvę geriau be jų.

Vytautas Meškauskas

Viešos diskusijos visados yra pavojingesnės populiarese nei jų dalyviui, nes duoda progos pasirodyti didesniame skaičiui žmonių mažiau žinomam konkurentui. Už tat valdančiam prezidentui geriau jų vengti. Juo labiau, kad jis visados gali pasiteisinti laiko stoka ir kad jo pažiūros ir sugebėjimus geriau negu bet kokios diskusijos parodė jo pirmasis terminas Baltuosiuose Rūmuose. Antra vertus, opozicija tai gali apšaukti tradicijų laužimu ir net bailumu. Turint galvoje persvarą, kokią iki šiol turėjo Reaganas, jis galėjo su tokiais priekaištais nesiskaityti. Galimas daiktas, kad jis vis dėl to rizikavo eiti į diskusijas, nes tikėjosi Mondale lengvai nugalėti.

Diskusijų išvakarėse Washingtono advokatas John Sears, 1976 metais vadovavęs Reagano pastangoms laimėti respublikonų nominaciją, o 1980 m. pradžioje tvarkęs Reagano kampaniją prezidentiniuose rinkimuose, The Miami Herald rašė:

„... tik pagalvokite, ką jaučiate, matydami Mondale skelbimus: jie gerai parinkti, taiko į Reagano pažeidžiamą pusę, bet kai po to Fritzo veidas pasirodo ekrane ir nematomas balsas ragina balsuoti už Mondale-Ferraro tikėtą, jūs jaučiatės beviltiškai ir sau sakote -- aš negaliu to daryti!“

Aš tikiuos, kad skaitytojai patys matė tas diskusijas - ką gi? Po jų N.Y. Times paskelbė vedamąjį: „The Charismatic Norwegian!“ Atseit, pripažino Mondale charizmą, kurio iki šiol niekas dar nebuvo pastebėjęs. Zinia, N.Y. Times galima prikišti šališkumą, tačiau, atrodo, kad dauguma, nors ir nežymi, žiūrovų mano, kad diskusijas laimėjo Mondale. Jis jautėsi laisviau, jis šypsojo-

si, buvo mandagus, prisipažino klydęs, net parodė humoro pajautimą. Tai yra daugiau ar mažiau panaudojo Reagano taktiką, atnešusią jam didelių simpatijų. O pats prezidentas atrodė sustingęs, bijas suklysti ir pasenęs.

Tiesa, vienos diskusijos dar nieko nereiškia. Klausimai buvo žinomi ir nuobodžiai pateikti, pavartojant vidutiniai po 95 žodžius vienam klausimui. Jie negalėjo sudaryti jokios staigmenos paklaustiems ir išryškinti jų orientavimąsi. Iš viso, tai buvo daugiau bendra spaudos konferencija negu diskusijos. Kur pasitaikė proga nutraukti jų nuobodumą, iniciatyvos visados griebėsi Mondale. Reaganas, atrodė, buvo ibaidytas savo patarėjų nepadaryti nė vienos klaidos, nepamiršti gausybės skaičių -- žodžių: Reaganui buvo patarta nebūti Reaganu, kuris daugumai amerikiečių atrodė simpatingas, nepaisant net pažiūrų skirtumo.

...

Pagrindinis klausimas, į kurį atsakymas nulems rinkikų nusistatymą yra toks: „Ar dabar yra geriau negu prieš keturis metus? Reaganas laimėjo, nes daugumai atrodė, kad asmeniškai ir valstybinė būklė per keturis Carterio metus pablogėjo. Dabar Mondale aiškina, kad per Reagano keturis metus tik turtingieji daugiau praturtėjo, vargšai daugiau suvargo, o vidutiniškai išsilaukė kaip buvo, bet jo arkliukas buvo ateitis:“

„Ar mums dabar geriau su ginklavimosi lenktynėmis? Ar dabar geriau praplečiant karą į erdves? Ar geriau, kad mes sumažiname tikėjimą į žmogaus teises? Ar tikrai mums geriau, jei savo vaikus apsunkiname tokiu fantastišku deficitu?“

VI. Pūtvis šaulių kuopos šauliai po iškilmingų pamaldų prie Lietuvos kankinių bažnyčios. Pirmoje eilėje vidury stovi J. Šiaučiulis iš Montrealio, kuopos kapelionas kun. J. Staškus ir kuopos pirm. S. Jokūbaitis.

Išpūdinga Toronto šaulių šventė

Gintaro ansamblio laimėjimai

VI. Pūtvis šaulių kuopa Toronte 1984 m. rugsėjo 29 ir 30 d. d. paminėjo savo veiklos 30 metų ir Lietuvos šaulių sąjungos 65 metų įsteigimo sukaktis.

Pagrindinis minėjimas įvyko rugsėjo 29 d., šeštadienio vakarą, Toronte Lietuvių namuose. Dalyvavo per 300 tautiečių, garbingų svečių ir uniformuotų šaulių iš JAV ir Kanados. Mi-

Prezidentas negalėjo atsakyti į tuos retoriškus klausimus, nes jie buvo ne jam pateikti. Už jį tačiau atsako faktas, kad daugumas vis tiek dar geriau jaučiasi negu Carterio-Mondale laikais, o ginklavimosi lenktynes pradėjo sovietai, ne Reaganas, lygiai kaip ne jis išgalvojo deficitą. Jis buvo padeiktas susidariusios ūkinės padėties. Žmonijos ateitis jau nuo Adomo ir Ievos išvairo iš rojus atrodė labai tamsi, bet kol kas dar gyvename.

J. VARČIUS

nėjimas pradėtas VI. Pūtvis šaulių kuopos ir atvykusių aštuonių svečių šaulių dalinių vėliavų įnešimu, kurios buvo išrikiuotos scenoje. Po Kanados himno, kuopos pirm. St. Jokūbaitis, pasveikinęs susirinkusius, priminė, kad šios iškilnės skiriamos paminėti ne tik pirmojo šaulių dalinio tremtyje VI. Pūtvis kuopos 30 metų veiklos sukaktį, bet ir pagerbti nepriklausomos Lietuvos šaulių sąjungos 65 metų gimtadienį. Šiam minėjimui atitinkamą paruoštą invokaciją skaitė kun. E. Jurgutis, OFM.

Šaulių sąjungos nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje istorinę veiklos apžvalgą padarė „Vilniaus“ šaulių rinktinės Kanadoje pirm. J. Šiaučiulis iš Montrealio. Šaulių sąjunga buvo įsteigta Lietuvoje 1919 m. gruodžio 20 d. VI. Pūtvis iniciatyva. Organizavimas vyko sunkiausių kovų metais dėl nepriklausomybės. Susiorganizavę šauliai tuojau įsijungė į kovas, padėdami Lietuvos kariuomenei. Didžiausias jų laimėjimas — 1922 m. Klaipėdos krašto atvadavimas. Pasibaigus kovoms, šaulių sąjunga, kurią sudarė vyrai ir moterys, vykdė ne tik savo narių karinį auklėjimą, bet ir visuomeninį bei kultūrinį darbą. Tai buvo didžiausia ir populiariausia organizacija nepriklausomoje Lietuvoje, kuri turėjo per

100,000 narių. Sąjunga leido savaitinį iliustruotą žurnalą „Trimitą“, kurį skaitė 30,000 prenumeratorių, turėjo 79 kultūros namus, 287 bibliotekas, 126 choras, 80 orkestrų, 15 teatrų, 400 vaidintojų grupių, 91 sporto klubus. Šauliai veikė miestuose, apskrityse, valsčiuose ir kaimuose. Jie buvo pasiruošę ne tik ginti tėvynę, bet ir skleisti kultūros šviesą nepriklausomoje Lietuvoje. Bolševikams 1940 m. birželio mėn. okupavus Lietuvą, šaulių sąjunga tuojau buvo likviduota, o jo tūkstančiai narių buvo uždaryti kalėjimuose ir išvežti į Sibirą. Antrą kartą sovietams okupavus Lietuvą, dalis šaulių pasitraukė į Vakarus, o likusieji nuo 1944 m. iki 1954 m. kovojo su bolševikais, gindami savo krašto laisvę. Jų žygdarbiai ir aukos sutrukdė okupanto planus išvežti visus lietuvius į Sibirą mirčiai.

Buvę Lietuvos šaulių sąjungos nariai išeivijoje atkūrė šią organizaciją 1954. III. 7, sudarę jos branduolį-centrą Chicagoje, kuri pavadino „Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje“. Pirmasis jos dalinys įsteigtas 1954. VII. 11 Toronte, vėliau pavadintas „VI. Pūtvis šaulių kuopa“. Jo steigėjai: E. Klupšienė, St. Banelis, K. Grigaitis, J. Jankaitis, J. Karka. Sekdami torontieškių pavyzdžiu, buvę šauliai pradėjo organizuoti būrius

(Nukelta į 4 psl.)

Clevelande vykusio skautininkų ir skautininkių suvažiavimo dalyviai. V. Bacevičiaus nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Reaganas pažadėjo padidinti paramą Izraeliui. - Kas darosi Nicaragvoje ir El Salvadore? - Katalikiškas kapitalizmas Lenkijoje.

Pereitos savaitės antradienio vakare televizijos tinklai rodė prezidentą Reaganą kartu su šiame krašte viešiniu Izraelio min. pirm. Peres skelbdami, kad prezidentas pažadėjo naują didelę paramą bankrutuojančiam Izraeliui. Kai kurie pranešėjai, kaip NBC T. Brokaw net pridėjo, kad taip Reaganas nori atsigausti po diskusijų su Mondale nepasisekimu. Savaime aišku, kad tai sukėlė nemažų ginčų. Kai kurie kritikai nurodė, kad ne rinkiminiais metais už pagalbą Izraeliui JAV pareikalautų nuolaidų palestiniečiams.

Iš tikro situacija yra daugiau komplikauta. Visų pirma pašalpa turi gauti kongreso pritarimą. Normaliai jis ne tik priima prezidentūros pasiūlymus padėti Izraeliui, bet kartais net prašomą sumą pats padidina. Šiuo atveju tačiau kongresas jau greitai išsiskirstys, negalėdamas naujos pašalpos suma - 2.6 bilijonai dolerių - ateinantiems metams nuo š.m. spalio 1 d. lieka ta pati. Naujas dalykas yra sutarimas sudaryti bendrą abiejų valstybių pareigūnų ir ekonomistų grupę, kuri nustatytų, kaip pagalbą išnaudoti ir kiek jos iš viso reikalinga. Tai gali sukliudyti kongresui rinkimų proga pašalpą padidinti. Kitiems metams - jau iš naujo kongreso ir administracijos - Izraelis norėtų gauti bent 50% daugiau, kas paskatins panašiai reikalauti ir Egiptą,

kuris iki šiol gaudavo taip pat per 2 bilijonus dolerių.

....

Paskutiniu laiku Nicaragua (ir Sovietai) pradėjo skelbti, kad spalio 15 d. JAV puls Nicaragvą. Washingtonas tai paneigė. Iš tikro padėtis Centro Amerikoje per paskutinius tris metus pasisuko į geresnę pusę. Prieš tris metus El Salvadoras buvo valdomas politikų-karininkų koalicijos, kontroliuojamos gen. Guillermo Garcia. Ten prasidėjęs marksistų sukilimas atrodė sunkiai numalšinamas.

Guatemalą valdė kitas Garcia - Romeo Lucas, o Hondurasą trečias Garcia - Policarpo Paz. Visi trys generolai buvo menki administratoriai. Nicaragvoje įsiviešpatavo santonistai, kurie negalvojo apie demokratijos atstatymą. Tik Costa Rica buvo demokratija ir neturėjo savo armijos.

1981 m. lapkričio mėn. Hondurą rinkimus laimėjo nuosaikūs liberalas dr. Roberto Suazo. Sekančiais metais El Salvador išsirinko seimą, o šiais metais prezidentūrą laimėjo kitas vidurio žmogus - Jose Napoleon Duarte. Guatemala šiais metais išsirinko naują seimą, kuriame nuosaikios partijos turi daugumą.

Jeigu tuose kraštuose galima ištyrėti geresnės ateities užuomazgą, Nicaragvos ateitis ir toliau atrodė raudona. JAV remiami - anksčiau CIA, o dabar privačiomis rinkliavomis šiame krašte ir savanoriais -

baltieji sukilėliai nedaro daug pažangos. Keturios valstybės - Venezuela, Colombia, Mexico ir Panama bando tarpininkauti. Teoriškai viskas atrodė gerai, tačiau turint galvoje komunistų praeitį atrodo, kad ten gali būti kaip Rytų Europoje po karo: sudaromos neva koalicinės vyriausybės, kurių vardu valdo tik komunistai. Už tat Reagano administracija atsisako priimti tos grupės, vadinamos Contadros (gavusios savo vardą nuo Panamos kurorto, kur jos susirinko pirmam posėdžiui) taikos planą, reikalaujamos geresnių garantijų. Rinkimai turi įvykti lapkričio 4 d., bet opozicija prašo juos atidėti, kad gavus daugiau laiko pasiruošti ir susitarti dėl užsienio stebėtojų.

....

Tuo tarpu naujas El Salvadoro prezidentas Duarte užpėreitą pirmadienį, kalbėdamas JT visuotinam susirinkime, netikėtai pasiūlė taikos derybas savo krašto sukilėliams, kurie jas priėmė. Iki šiol jis sutiko tik kalbėtis, bet ne derėtis. Kai kas mano, kad Duarte nori panaudoti JAV rinkiminį paralyžių, kad savarankiškai pabandyti likviduoti sukilimą. Atrodo, kad karo - kuris iki šiol pareikalavo jau 50,000 gyvybių - laimė pagaliau pasisuko vyriausybės naudai, nors sukilėliai žada naują ofensyvą lietingam periodui pasibaigus, t.y. dar šį mėnesį.

Kol kas, tame rajone ūkiškai ir kariškai pagalbai JAV išleidžia apie 800 milijonus dolerių per metus. Dabar Vakarų Europa, iki šiol skyrusi 30 milijonų socialinei ir ūkinei paramai, tą sumą padidino iki 45 milijonų.

....

Mes jau rašėme apie Lenkijos katalikų Bažnyčios sumanymą padėti vieninteliui Lenkijos privačiam sektoriui - žemės ūkiui, kuris negauna jokios pagalbos ar globos iš valstybės. Jau prieš dvejus metus Lenkijos Bažnyčios hierarchija susitarė su Vakarų Vokietijos ir JAV episkopatais. Mat tuo laiku paskelbtos sankcijos prieš Lenkijos vyriausybę faktinai nutraukė visą užsienio pagalbą ir paskolas iš Vakarų. Lenkijos primas kardinolas Jozef Glemp skaičiavo, kad Lenkijos privatūs ūkinin-

Iš kitos pusės

Laiške rugsėjo AKIRAČIUOSE Mara Almenienė barasi už žodžio MAGAZINAS vartojimą, apibūdinant leidinius kaip Der Spiegel ar Playboy. Girdi pagal Vilniaus 1972 m. lietuvių kalbos žodyną MAGAZINAS gali būti: 1) krautuvė, 2) dėžutė ar vamzdelis aparate ir prietaise kam nors įdėti pvz. šovinių m. ir 3) atsarginė dėžė su rėmais avilyje.

Kadangi man rašant politines apžvalgas tenka pacytuoti kokį svetimą leidinį, žinau, kad kažkaip lyg neužtenka paminėti jo vardo, ypač jei jis netinka pridėti lietuvišką galūnę k. p. TIME, bet sakinio sklandumas reikalauja dar pridėti jo linksniuojamą apibūdinimą. Pvz. pabarimo išsigandusi Akiračių redakcija paskutiniam Nr. jau parašė "Der Spiegel žurnale", kas ne tikslu, nes žurnalą suprantame kaip įvairių, dažniausiai vienos srities, straipsnių rinkinį, tuo tarpu magazinas yra daugiau tvarkingas, paprastai pačios redakcijos sudarytas visos savaitės pranešimas apie įvykius visose gyvenimo srityse. Jei neturėtumėme žodžio magazinas, tokios rūšies savaitraščius tiksliausia būtų pavadinti "naujienu parduotuve", kas būtų pažodis vertimas, nes paėmęs jį į rankas susirandi tam tikra tvarka išrikiuotus atitinkamos srities savaitės faktus.

Tai veda prie sekančio klausimo, kad jei žodį magazinas galime vartoti, kalbant apie krautuves, šautuvus ir avilius, kodėl jo negalime vartoti kalbant apie spaudą? Iš Maros Almenienės laiško išeitų, kad to negalime daryti, nes tai neįrašyta į Vilniuje 1972 m. išleistą Dabartinės Lietuvių Kalbos žodyną. Aš spėju, kad dėl to neįrašyta, nes žodžio MAGAZINAS apibūdinimas paimtas iš 1969 m. ten pat išleisto Tarptautinių žodžių žodyno, kuris savo keliu yra tokio pat rusiško žodyno 6-tojo leidinio 1964 m. vertimas. Tuo laiku rusai apie tokią magazino žodžio prasmę dar nebuvo girdėję, nors panašiu laiku išleistas Encyclopedia Britanica žodynas jau skelbė, kad magazinas yra periodinis leidinys, "containing sketches, stories, essays etc.". Aklaui sekant rusus toli nenuvažiuos.

(vm)

kai reikalingi apie 1.7 bil. dolerių pagalbos. Tiek pinigų sukelti nėra lengva. Palyginimui prisiminkime, kad prez. Reaganas kongreso tam reikalui paprašė tik 10 milijonų dolerių. Tiek pat žadėjo sukelti Bendroji Europos rinka, 3 mil. JAV katalikai, milijoną Kanados. Žodžiu, dabar yra surinkti pažadai sudėti 28 mil. dolerių, su kuriais galima būtų įvykdyti kai kuriuos projektus.

Vakaruose surinkti pinigai būtų išleisti Vakarų mašinoms ir technologijai pirkti. Okininkai už juos turėtų mokėti zlotais. Cia reikia prisiminti, kad Lenkijoje dabar už zlotus nei kokių mašinų, nei jų dalių nenupirksi. Jei nori ką gauti, turi mokėti juodos rinkos kainą ar duoti kyšių kokiomis gėrybėmis. Tą pagalbą įgalinti turėtų atitinkami istatymai, kurie leistų administruoti tą pagalbą be valdžios įsikišimo.

Iki šiol vyriausybė tokių istatymų nepravėdė per seimą - ar pravėdė tokius, kurie pagalbos dalinimą gali tuojau pat sustabdyti. Pvz. finansų ministras gavo teisę įvežamus įrankius ir mašinas apdėti ... muitu. Kard. Glemp turėjo

susitikti jau pereitą mėnesį su gen. Jaruzelskiu, kad iškilmingai paskelbti to sumanymo pradžią. Susitikimas tačiau kol kas neįvyko. Vis dar deramasi mažesnių pareigūnų tarpe.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW
MACHINE SET UP MEN
Excellent opportunity in growing company for the right man. Minimum 10 years set-up experience on ACME-Gridley and Browne & Sharpe. Excellent wages and benefits, quick advancement. Call collect 817-589-7655 or send resume to: TECH-MATIC CORP., P. O. Box 18787, Ft. Worth, Texas 76118. (36-43)

WANTED JOURNEYMEN
TOOL DIE MAKER
Opening for qualified tool and die maker in stamping company. Must have journeymans card or 8 years proven experience. \$12.12 per hour, excellent fringes. Apply in person at:
TOLEDO PRESSED STEEL COMPANY
397 PHILLIPS AVE.
TOLEDO, OHIO 43612
Equal opportunity employer M/F (38-39)

PRODUCTION MANAGER
Local manufacturer of small precision springs is seeking individual with strong technical and engineering background to manage spring production department. Experience in supervision of production personnel and manufacturing processes required. Excellent wages and benefits. If interested, send resume to Personnel Department,
KERN-LIEBERS USA, INC.,
P. O. BOX 396,
HOLLAND, OHIO 43528
An EOE (34-39)

"Amber Holidays"

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Paskutinė šių metų ekskursija į LIETUVĄ išvyksta GRUODŽIO 26 d. — \$1247.00 (su įdomia NAUJŲJŲ METŲ programa VILNIUJE). Kelionės maršrutas: Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinkis.

1985 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ prasideda BALANDŽIO 17 d. REGISTRUOJAMIE JAU DABAR.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**REIKIA RUOŠTI NAUJUS PLANUS
IR KEISTI METODUS**

Naujo veiklos sezono pradžioje organizacijos ir veikėjai visų pirma pasitikrina, kurie žygiai lig šiol buvo sėkmingi ir tolyn ta pat vaga tęstini, o kur kyšo spragos - kitur ir visiškai nesėkmė - reikia ruošti naujus planus, keisti metodus. Ir nesitenkintina tik rimtais svarstymais bei nutarimais, o viskas remtina į gyvus faktus ir planų vykdymą.

Sv. Kazimiero sukaktis, uoliai ir plačiu mastu ruošta bei vykdyta, praėjo gražiai, turtingai. Daugeliui lieka nepamirštami išpūdžiai. Taip jau patrauktas nemažas svetimųjų domesys, kartu pagarba mūsų šventajam ir lietuvių tautai. Išgyta svarbių draugų, pagarsintas Lietuvos vardas ir jos nelaimės byla. Bet tokio plataus masto renginių virtinė negali išvengti spragų ir klaidų, kai kas jau iškelta spaudoje. Tas spragas reikia pastebėti ir aptarti, kad ateity panašios nesikartotų.

Stai Toronto jaunimui skirtos vakaronės (Royal York salė) programa: įdomios skaidrės - vaizdų pynė apie šv. Kazimierą, pianino muzika, gitara su dainomis ir kitkas, tik 'Gaila, kad nebuvo kazimierinės kūrybos, kurios tikėtasi', rašo Tėv. Zib. nr. 37. Lyg toj pasakoj, visko duota ir sotinta,

tik svarbiausio patiekalo stigo. Kodėl? Ar nespėta suorganizuoti? Juk komitetas veikė apie porą metų. Ar gal išvijoje kazimierinėm temom kūrybos visai neturim? Tai netiesa. O gal rengėjai maža tevertino šią sritį? Bet tai būtų reikšmingiausia jungtis tarp šv. Kazimiero asmens ir mūsų dabarties kultūrinės gyvybės. Būtų ženklas, kad šventasis mums nėra vien tolimas istorinis (ar muziejinis) objektas, o gaivi dvasinė paskata ir šandienai, kad tai gyva versmė nūdienos mūsų tautiniam pajėgumui ugdytis, ypačiai jaunimui.

Įpratom trumpai vadintis - trys komunizmo pavergtos BALTŲ tautos. Ir angliškai tuoj prigijo vardas: BALTIC NATIONS. Trumpa ir patogus. Tas taupumas retkarčiais pravartu, nepakenkia. Bet visą laiką tuo vardu verstis, juoba svetimoj spaudoj -- tom trim tautom skriauda. Pasaulis ir taip sunkiai įsidėmi mūsų geografinę vietą ir vardus (ir greit pamiršta!). Oi, sunku didžiųjų sferose įtvirtinti mažų tautinių vienetų vėdus! Pvz. lietuviai su latviais dažnai sumaišomi. O pasaulinėj spaudoj skelbiant vien Baltic Nations, galop niekas nebežinos, kas dar tie lietu-

Naujieji mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje visad prasideda vasaros gale, t. y. rugpiūčio gale arba rugsėjo pradžioje. Šiemet pradėti naujieji mokslo me-

viai, iš kur atsiranda latviai ir estai, kai patys padedam tuos vardus užmiršti. Dar juk laukiam iš viso pasaulio pagalbos kovai dėl laisvės ir ieškom draugų, todėl privalom kaip tik ryškinti savus vardus, o ne dengtis bendru, gana netikslu 'antvardžiu'.

Latviam ir estam irgi naudinga savo vardus viešumoj laikyti gyvus, ne po bendru skėčiu slėpti. Esam gi savaimingos tautos. O prie Baltijos jūros yra tautų ir valstybių daug didesnių -- Svedija, Vokietija, Suomija, Lenkija. Tad Baltų vardas yra gana neaiškus. Be to, ir Maskvos panašus tikslas: pavergtas tautas sulydyti draugėn po vienu SOVIETIJOS vardu. Jei kada reikės - netikėtu atveju - kelti balsą dėl kurios vienos iš tų tri-

trijų, niekas nežinos, kas per tauta atsirado, jei ilgiau ištvirtins tik BALTIC vardas. Va, Simo Kudirkos skaudi istorija -- argi jis tik Baltic tautos žmogus?

Dar viena priežastis. Lietuva nuo 13 a. buvo žymi, popiežiaus palaiminta karalystė Europoj. O dabar, minint tik trumpai Baltic Nations, vis priduriama, jog 'šios tautos tarp dviejų karų buvo laisvos'. Taip mūsų laisvės kovų byla sumenkinama: jei tautos vos 20 metų gyvavo, argi verta dėl jų jaudintis dabar? Bet faktas, kad prieš 700 metų turėjome tikrą, krikščionišką valstybę -- viešumos sferoms tarp svetimųjų labai išpūdingas. O tą naudingą išpūdį bendras Baltų vardas visai nudildo. Žinoma, mūsų trejetui būtina jungtis draugėn ir išvien spirtis prieš pavergėją, tačiau privalu, kur begalima, vartoti tikrus tautų vardus, ypač kad jie trumpi ir nepainūs, vietoj dviejų žodžių tik trys: Estija, Latvija, Lietuva.

Skirpstas

Vasario 16 Gimnazija pradėjo mokslo metus

Vasario 16 gimnazijos mokinių choras atliekant programą tautos šventės proga. Akompanuoja mokyt. A. Paltinas.

M. Šmitienės nuotr.

tai rugpiūčio 27-tą dieną. Tuoj po pusryčių buvo pakelta Lietuvos trispalvė, giedant tautos himną, po to miestelio katalikų bažnytelėje buvo atlaikytos ekumeninės pamaldos, kurias laikė evang. kapelionas kun. Fr. Skėrys ir katalikų kunigas J. Dėdinas. Po pamaldų visi mokiniai susirinko mokyklos valgykloje.

Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas kalbėjo, kad šie mokslo metai pradėti dėl įvykusio gaisro neįprastomis sąlygomis. Mokyklos vadovybė nudžiuginė faktas, kad tėvai nepabūgo šios nelaimės pasekmių atsiųsdami savo vaikus į gimnaziją. Mokinių skaičius, ypač berniukų, net žymiai padidėjo. Kalbant apie berniukų gyvenimą pilyje, reikia pasakyti, kad daugelį dalykų klasių pastate berniukai turės geriau, negu pilyje buvo: šilto ir šalto vandens kambariuose, o žiemos metu -- daug geresnį apšildymą. Pamokos dabar vyksta naujame, jaukiame barake, kuris yra pastatytas toje pačioje vietoje, kur prieš 30 ir daugiau metų stovėjo senieji barakai. Prie barako statybos pasiaukojančiai dirbo Vytautas Grigutis ir Petras Gavenas, vadovaujami darbštus ir nuolatinio Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjo Antano Šiugždinio, kuris ir šį kartą viską veltui darė. Vyrai per 4 savaites pastatė baraką, dirbdami po 12 ir daugiau valandų. Naująjį

klasių baraką pašventino Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis.

Dabar gimnaziją lanko mokiniai iš 9 kraštų: Vokietijos, JAV, Kanados, Australijos, Mali (Afrikos), Brazilijos, Argentinos, Kolumbijos ir Venezuelos -- viso 78 mokiniai. Šiemet gimnazija gavo visą eilę naujų mokytojų: inspektorių Ronaldas Tesnau, dėsto vokiečių, rusų k. ir sportą, berniukų bendrabučio vedėjas Vainis Aleksa iš JAV dėsto anglų k. amerikiečiams, Livija Lipaitė iš JAV -- dailę, rankdarbius ir sportą, be to yra mergaičių bendrabučio vedėjos papvaduotoja. Genė Venskuvienė iš Kanados -- mergaičių bendrabučio vedėja. Dr. Marion Lueder iš Vokietijos dėsto chemiją ir biologiją.

Dvi savaites po mokslo metų atidarymo įvyko -- kaip ir kiekvieną metą -- Tautos šventės minėjimas. Tuoj po pamaldų valgyklos salėje prasidėjo meninė programa. Programoje pasirodė choras, kvartetas, buvo skaidrių montažas su eilėraščiais ir dainomis. Prieš tai mokyt. Br. Lipšienė pasakojė apie tos dienos reikšmę ir pateikė įdomių minčių. Vakare vyko šokiai, grojant akordeonu mokiniams Balaišytei ir Herbstui.

V. Lemkė

Po Detroito-Clevelando lietuvių golfo klubų varžybų rugpiūčio 11 d. Detroito klubui vadovauja V. Petrulis, Clevelando -- A. Nagevičius.

Didžiai visuomenės veikėjai

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, jos dukteriai, ilgametei Santa Monikos lietuvių klubo narei, LAIMAI PULKAUNINKAITEI-WHEELER, jos šeimai ir artimiesiems, gilią užuojautą reiškia

Santa Monikos Amerikos
Lietuvių Klubas

Toronto šaulių šventė...

(Atkelta iš 1 psl.)

bei kuopas JAV, Kanadoje ir kituose kraštuose, kurių veikimą koordinuoja L. Š. S. T. centras Chicagoje. Kanadoje šiuo metu veikia 8 daliniai, kurie sudaro "Vilniaus" šaulių rinktinę.

Vl. Pūtvis šaulių kuopos pirm. Stasys Jokūbaitis.

S. Dabkaus nuotr.

Vl. Pūtvis šaulių kuopa 30 metų laikotarpyje Toronto lietuvių visuomeninėje veikloje paliko žymius pėdsakus. Ji rengdavo Lietuvos kariuomenės minėjimus, iškylas, šaulių suvažiavimus, talkino kitoms organizacijoms, dalyvaudavo organizuotai švenčių iškilmingose pamaldose, bendradarbiavo su estų ir latvių šaulių organizacijomis bei atliko kitų naudingų visuomeninių darbų. Šios veiklos vykdytojai buvo kuopos valdybos, kurioms vadovavo pirmininkai: E. Klupšienė, J. Karaka, J. Krikščiūnas, J. Jasiūnas, J. Jankaitis, J. Preikšaitis, V. Jokūbaitis, V. Bačėnas ir Stasys Jokūbaitis, kuris nuo 1965. III. 7, su dviejų metų pertrauka, jau 18 metų vadovauja kuopai.

Sukakties proga žodžiu sveikino minėjime dalyvavęs Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, estų ir latvių veteranų atstovai ir šaulių kuopų atstovai iš Clevelando, Montrealio, Hamiltono, St. Catharines, Sudburio ir Toronto. Gauta 18 sveikinimų raštu iš JAV, Australijos ir Kanados. Buvo apdovanoti šaulių žvaigždės ordenais už nuopelnus kuopos nariai V. Pečiulis ir B. Savickas. Šaulys M. Petrulis pakeltas garbės nariu. Kiti septyni kuopos nariai už veiklumą pagerbti atitinkamais padėkos raštais.

Oficialiai daliai užsibaugus, kuri užtruko, pusantros valandos, vyko koncertas. Programą atliko torontiešiai: sol. S. Žiemelytė,

fleitistas T. Regina ir akompaniatorius muz. J. Govėdas. Solistė padainavo muz. Budriūno "Tykiai, tykiai" pritariant fleitai ir pianinui. T. Regina fleita pagrojo pora svetimtaučių muzikų kūrinių ir solistė dainavo iš operos ariją iš "Magnon" "Ar žinai tą šaulį", ir "Pavasario saulė" — muz. Naujalia, žodžiai Maironio. Pusę valandos užtrukęs koncertas buvo užbaigtas Maironio daina "Lietuva brangi".

Pasibaigus minėjimui, visi dalyviai buvo pavaišinti šilta vakariene. Vyko loterija ir šokiai, kuriems grojo geras 5 asmenų estų orkestras.

Antroji minėjimo dalis įvyko rugsėjo 30 d., sekmadienį, 11 val. r., Lietuvos Kankinių bažnyčioje, Missisauogoje. Čia vyko iškilmingos pamaldos, dalyvaujant 8 šaulių vėliavoms, uniformuotiems šauliams iš Amerikos, Kanados ir Toronto bei jo apylinkių lietuviams. Šv. Mišios buvo aukojamos už žuvusius šaulius Lietuvoje ir mirusius išeivijoje, kurias koncelebravo kun. J. Staškus ir kun. K. Kaknevičius. Pamokslą pasakė teologijos studentas, diakonas E. Putrimas. Liturginius skaitymus atliko šaulys V. Pečiulis. Per pamaldas giedojo sol. S. Žiemelytė, pritariant muz. J. Govėdai su vargonais.

Įvykęs šaulių minėjimas buvo planingai ir tvarkingai paruoštas ir dalyvavusiems sukėlė atsiminimų bangą apie šaulių gražią veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje.

"GINTARO" LAIMĖJIMAI

Toronto "Gintaro" šokių ir dainų ansamblis, kuris sudarytas iš 150 šokėjų ir dainininkų, šių metų vasarą už savo meniškumą pasirodymus festivaliuose buvo apdovanotas premijomis. Ansamblio šokėjams vadovauja Juozas ir Rita Karasiejai ir dainininkėms — G. Paulionienė. Šių vadovų ir mokytojų pastangomis ansamblis yra reprezentacinis Kanados lietuvių meninis vienetas, žinomas ne tik lietuvių kolonijose, bet ir Kanados etninių grupių tarptautiniuose pasirodymuose.

1984 m. birželio 22-30 dienomis — įvykusiame Toronte daugelio tautybių Karavane, "Gintaras" atliko koncertinę programą lietuvių "Vilniaus" paviljone, kuris veikė Prisikėlimo parapijos salėse. Per aštuonias dienas trys ansamblio šokėjų grupės, apie 100 šokėjų, ir dainininkų vienetas su solistu R. Paulioniu, pritariant ansamblio orkestrui, atliko po pusvalandį užtrukusias 37 koncertines

programas, kurias sekė iš viso apie 7000 kitataučių ir lietuvių. Iš 46 veikusių paviljonų, "Gintaro" vadovai J. R. Karasiejai laimėjo trečios vietos premiją už choreografiją, t. y. už menišką šokių paruošimą. Ansamblis, užbaigęs birželio 29 d. 10 val. vakaro programą, išskubėjo į laukiančius autobusus, kurie jo šokėjus išvežė į Clevelandą dalyvauti lietuvių tautinių šokių šventėje.

1984 m. liepos 19 d. "Gintaro" šokėjų rinktinė išvyko į Angliją, atstovauti Kanadai "Inter-Tie" tarptautiniame šokių ir dainų festivalyje, kuriame dalyvavo iš 21 krašto 2700 choristų, solistų, šokėjų ir muzikantų. "Gintaras" buvo parinktas Kanados "Folk Art Council" ir Ontario kultūros ministerijos po etninių meninių grupių varžybų. atvykę gintariečiai į Angliją, Middlesbrough miestelį prie Mačeterio, festivalio vietą, buvo maloniai nustebinti šventės leidiniu, kurio viršelį puošė jų ansamblio nuotrauka. Čia varžybos buvo aukšto lygio.

Pirmomis dienomis varžėsi klasinio dainavimo ir pianino mėgėjai. Kitomis dienomis vyko liaudies šokių, dainavimo ir muzikos varžybos. Gintarietis solistas R. Paulionis, pasipuošęs tautiniais drabužiais ir šiaudine skrybėle, liepos 23 d. dainininkų varžybose laimėjo antrą vietą. Teisėjai jį pagyrė už dainų pasirinkimą, sodrų balsą ir dainų išpildymą. Įvairiose kitose varžybose gintariečiai nebuvo paskutiniai. Liepos 27 d. buvo gintariečių triumfo diena. Tą dieną vyko didelių ir mišrių šokėjų 18 grupių varžybos. "Gintaras" pateko į baigiamąsias 7 grupių varžybas kurios varžėsi dėl pirmos vietos. Tai lenkai, portugalai, ispanai, prancūzai, danai, turkai ir Kanados gintariečiai. Toronto "Gintaras" laimėjo pirmą vietą. Jis buvo apdovanotas trofėja ir pinigais — 300 svarų (apie 550 dolerių). Šis laimėjimas suteikė garbę ne tik Kanadai, "Gintarui", bet ir Lietuvos vardas buvo plačiai ir teigiamai išgarsintas.

Po pavykusių laimėjimų festivalyje, gintariečiai su savo šokiais ir dainomis aplankė Skotijos ir Londono lietuvių. Rugsėjo 9 d. grįžusius į Torontą gintariečius tėvų komitetas pagerbė surengtame jaukiame pobūvyje. Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje. Juos sveikino Toronto lietuvių organizacijų atstovai ir Ontario kultūros ministerija. Visi linkėjo gintariečiams ir vadovams nepavargti ir garsinti Lietuvos vardą.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

■ Laiškai Dirvai

PREZIDENTAS SMETONA IR DOLERIAI

Vytautas Meškauskas straipsnyje "Yla lenda iš maišo" (DIRVA, Nr. 38), kedendamas sovietų žurnalisto Kraminovo atsiminimuose propagandą, esą A. Smetona, bijodamas būti sulaikytas, perbridęs pasienio upelį, tempdamas lagaminus su brangenybėmis ir valiuta, rašo: "Iš tikro sovietai galėjo lengvai patikrinti ir greičiausiai padarė. Jiems turėjo paaiškėti, kad A. Smetona iš Valiutų Komisijos, kurios pareigas ėjo Lietuvos Banko valdyba, gavo 10,000 dolerių, t. y. tiek, kiek turėjo litų savo sąskaitoje žemės Banke".

Prezidento Smetonos pasitraukimas anuo tragišku tautos istorijos momentu susilaukė daug komentarų — priekaištų ir teisinančių, daugiausiai priekaištų, kurie vėliau sušvelnėjo, kai įvykiai, atrodė, pateisina jo žygį. Buvo minimos įvairios dolerių sumos, kurias jis pasiėmęs, arba — kai kas nevengė pasakyti — pasigrobęs.

Todėl čia norėčiau papasakoti vieną epizodinį įvykį, kuris kai ką turėtų paaiškinti. Pripuolamai man teko matyti ir vartyti autentišką dokumentą, išskleidantį bet kokias abejones dėl A. Smetonos pasiimtų dolerių. Jis taip pat turėtų patikslinti V. Meškausko žinias.

Raudonajai Armijai Lietuvą užplūdus, kai, anot Kraminovo, "revoliucinės jėgos paėmė pagrindinius valdžios svertus" ir, galima pridurti, kai dar tik buvo redaguojamas "nuolankus prašymas" įsileisti Lietuvą į sovietinį rojų, kai dar J. Paleckis ir M. Gedvilas viens kitą vadino "ponu", o ne "draugu" — viskas buvo daroma "teisėtai". Tai tuo laikotarpiu vieną dieną (tikslios datos neatsimenu) Taupomųjų Valstybės Kasų juriskonsultas advokatas Emilijonas Kolakauskas, atėjęs į mūsų įstaigą (jis buvo ir mūsų įstaigos juriskonsultas), prisėdo

prie mano stalo ir, išėmęs iš portfelio mažą pailgą raštelį pastūmė jį man pasiskaityti. Skaitau: DVYLIKĄ TUKSTANČIŲ DOLERIŲ IŠ LIETUVOS BANKO GAVAU. A. SMETONA". Nesupratau, kaip A. Smetonos pakvitavimas pas jį atsirado. Bet netrukus viskas paaiškėjo: "Taupomosiose Valstybės Kasose Smetona turi 72,000 litų sutauptų. Turiu pareikšti juridinę nuomonę: ar galima teisėtai šias sutaupas panaudoti jo dolerių skolai Lietuvos Banke padengti," ir, sarkastiškai nusišypsodamas, pridūrė: "Žinoma, kad galima". Suprantama, kokia nuomonė turėjo būti pareikšta...

V. Meškausko paliestas A. Smetonos pasitraukimo ir dolerių epizodas teikia progą sugrįžti į anuos laikus ir gal būt kai ką išsiaiškinti istorijos labui. Prieš okupaciją, vienas U. S. doleris buvo lygus 6 litams su centais. Tad 72,000 su X šimtais litų maždaug atitiko A. Smetonos gautai 12,000 dolerių vertei. Šis faktas liudytų, kad jis pasiėmė tik tiek, kiek jam priklausė, t. y. savo sutauptų ekvivalentą doleriais. Bet čia kaip tik persasi kitas klausimas: jeigu jis tuo metu dar turėjo galios pareikalauti ir gauti 12,000, galėjo pareikalauti pav. 20 ar 50,000 — ir gauti. Kodėl jis to nepadarė? Gal sąžiningai norėjo pasiimti tik tai, kas jam priklausė? O gal Lietuvos Banko pareigūnai, kurie tai lėmė, norėjo jam padėti, tačiau bijodami atsakomybės, sutiko išmokėti tik tiek, kiek tikėjosi atgauti iš jo sutauptų?

Tarp kita ko, advokatas E. Kolakauskas gyvena Australijoje. Jei jis Dirvą skaito, manau, kad ir aną 12,000 pakvitavimą prisimins, gal ir daugiau...

Antanas Rukšėnas
Mentor, Ohio

GRINDER HANDS

I. D. AND O. D.
NIGHT SHIFT ONLY
3 years minimum experience on aircraft parts.
NORWOOD PRECISION PROD.
19540 Allen Rd. Melvindale, Mich.
313-383-5700 (37-43)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greičiau mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kalbos vargai

T. Klyga

Malonu, kad Antanas Pleškys jautriai svarsto kalbos bylas. Ir dėkoju, kad plačiau paaiškino bei parėmė mano išvadas: kad tarmybės brangintinos ir dar gali būti vartojamos; kad kalboj yra atvejų, kur greta eina dvejopos žodžio lytys. Tokių "dvynių" turim visai lygiateisių: pradalgė ir pradalgys, stygius ir stiglius, kaunietis ir kauniškis ir t.t. O abejotini, jau nyksta arba atmestini žodžiai — dar dviejų grupių. Vieni visai šalinti, pvz. pusbonkis, smala, nabagas, smakas, bakūžė (— pusbutelis, derva, vargšas, slibinas, lūšna) ir k. Antra grupė — dar gyvi kalboj, bet nyksta, vengtini, patariant vartoti tinkamesnius: **roputė** -bulvė, **tūbai** -veltiniai, **obelė** -obelis, **skaitlingas** -gausus, **mokinti** -mokyti etc. Prie šių priklauso ir tarminis **kaštanas**.

A. Pleškys pats nurodo, kaip nuo 1947 m. įvairiuose kalbos šaltiniuose vyravęs **kaštanas** pamažu ėmė varžytis su **kaštonu** — galop šis praviršijo ir iškilo į pirmą vietą. Pagal tuos pačius duomenis ir aš siūliau pastarąjį vartoti bendrinėj kalboj.

Bet A. P. pasišovė žūt būt "apginti" anąjį. Ir ima aiškinti: jei žodis dar yra žodyne, tai lygia teise vartotinas ir nekeistinas tinkamesniu. Čia jis grubiai nepaiso kalbos žinovų nuorodos žodyne — žr., kuri reiškia: žiūrėk tinkamesnio ir jį vartok, o šį verčiau užmiršk, jo nė neaiškinam, taigi, nevertas dėmesio.

Antrą klaidą skelbia tokią: jei žodis dar gyvas kalboj arba jei yra žodyne minimas, tai neabejotinai geras. Ak, mūsų išeivijoje "gyvi" dar **bočiai**, **retežiai**, **švogeris**, **prietelius**, o tai — tikras teršalas! Irgi žodynai dar įrašo **bakūžę**, **duką**, **lenciūgą** ir kitus, bet juos vartoti draudžia.

Mano pabrėžta, jog mūsų kalba dar nenusistojusi, sijojimo vyksmas lėtas, tad reikia vis žiūrėti paskiausių išvadų, neatsilikti. Ogi A. P. ypač remiasi 1950 m. L. K. Vadovu, tuomet labai gera knyga, per trečdalį šimtmečio kalba juk neapmirė, o tobulejo.

Neteisingai kaltina mane "užsispyrimu", nes vien kalbos žinovų duomenis klosčiau. Ir neteigiau, kad tarmybių negalima vartoti. Tik įtaigavau daugiau laikytis bendrinės kalbos, nes svetur jaunimas auga be jokių tarmių ar senų įpro-

Šiandieninė Lietuvos inteligentija

Spartacus

Sunku būtų iš tolo susidaryti tikrą šiandieninės ok. Lietuvos inteligento, arba šviesaus protinio darbo žmogaus vaizdą, skaitant vien partijos vadų ataskaitinius pranešimus, kuriuose visada apstu tik pasigyrimų ir pagyrimų, įvairios pažangos skaičių ir jų padidėjimo procentų. Tenyktė inteligentijos intelektualinis lygis mums geriau išryškėja tik jos mokslo darbuose, meno kūryboje, įvairias temas gvildeinančiuose straipsniuose ir visuomeninėje veikloje. Nors šie duomenys, kiek jie mums prieinami, ir neliudija, kad Lietuva yra 'tamsulių kraštas', bet jie dar neatestuoja visos plačios inteligentijos masės, kurioje jau netrūksta ir 'tarybinei asmenybei' būdingų invalidumo ženklų, keliančių šviesesnių galvų susirūpinimą. O tokio susimąstymo pavyzdžiu galėtų būti ir š.m. 'Kultūros barų' 5 nr. išspausdintas net penkių įžymių tarybinių kultūrininkų pokalbis, pavadintas 'Inteligentijos dvasiniai turtai'. Jis vertas dėmesio ir dėl to, kad čia dėsto savo pastebėjimus rimtų švietimo institucijų atstovai: Mokslų akademijos filosofijos katedros vedėjas prof. Jokūbas Minkevičius, žinomas literatūros kritikas ir Mokslų akademijos bendradarbis dr. Vytautas Kubilius, Mokslinių kadro ir jaunųjų specialistų skyriaus viršininkas doc. Rytis Trimonis, Valstybinės bibliotekos mokslinio tyrimo skyriaus sociologijos sektoriaus vedėja Stasė Bušmienė ir vidurinės mokyklos mokytoja Violeta Tapienienė.

Kadangi pokalbininkų mintys ir pastabos yra kritiškos ir išvados nėra teigiamos, tai žurnalo redakcija prieš tą kolektyvo straipsnį pasistato net riebesnių raidžių 'perkūnsargi', kuriame pabrėžia, kad tarybinės valdžios metais parengta šimtai tūkstančių įvairių sričių darbuotojų, šimtai tūkstančių baigusiu aukštąjį mokslą, kad jie lemia visokeriopą pažangą, kad kūrybinė inteligentija turtina ir garsina mūsų kultūrą, ištikimai vykdo savo pašaukimą ir t.t. ir t.t. Žinoma, minėti 'simpozininkai' tų faktų neneigia, bet šį kartą savo žvilgsnius negailestingai gręžia ir į to tarybinės inteligentijos kokybę.

Pavyzdžiui, prof. J. Minkevičius tarp kitko pastebi, kad dėl siauros specializacijos buvusios laisvų profesijų inteligentijos veikla tapo 'institucionalizuota, kolektyvizuota, programuota ... Jos tradicinį orumą pažeidė biurokratijos,

karjerizmo, prestižomanijos, scientizmo, technokratizmo, vartojiskumo ir daiktų kultūros'. Tarp kitų būtinų vertybių inteligente jis pasigenda kritiškumo, kūrybiškumo, dorovinės kultūros ir ypač svarbaus dvasinio turto — istorijos pažinimo, nes 'istorizmas ir kultūra neatsiejami'. Profesorius čia pacituoja net ir V. Leniną, kuris pasakęs, kad 'komunistu tapti galima tik tada, kai praturtinsi savo atmintį visomis tomis žiniomis, kurias yra sukūrusi žmonija', ir apgailestauja, kad tarybinės inteligentijos istorinė atmintis yra labai skurdi.

Drįstame manyti, kad prof. J. Minkevičius, tai kalbėdamas, turi galvoje trubūt ne tik tai komunistų partijos, o ir Lietuvos bei visuotinę žmonijos ir jos kultūros nefalsifikuotą istoriją. Bet kaipgi ją plačiosios Lietuvos inteligentijos masės gali pažinti, jeigu joms tik tiek ji prieinama, kiek ir griežto režimo vienuolyne antireliginė ar aplamai liberalinė literatūra? Juk bet koks pažinimo apribojimas ir vienašališkas dvasios pašaras dar niekada neišugdė laisvos ir pilnutinės asmenybės.

Visai teisingai toliau tas pats kalbėtojas prasitaria, kad mokyklinio jaunimo 'abejingu mo, nihilizmo ar net cinizmo ištakos glūdi prieštaringame mokyklos ir gyvenimo santykių', kad esama prieštaravimo tarp didaktikos ir gyvenimo realybės, kad jaunimas, tai pažinęs, tik stengiasi 'išmokyti gyventi' ir 'iš to kyla dvilypumas, dvasinis suskilimas'. Juk visiems žinomas faktas, kad tasai akivaizdus skirtumas tarp propagandos ir tikrovės, ir esamos sąlygose reikalingumas 'išmokyti gyventi', ne tik Lietuvos jaunimui, bet ir subrendusį inteligentą verčia meluoti, 'nutrintais žodžiais' viešai kalbėti viena, o mąstyti visai ką kitą. Ir toks tautos charakterio gadinimas jau tęsiasi 40 metų.

Tiesa, filosofijos mokslų daktaras primena, kad -- 'inteligentijos paskirtis yra suvokti žmogų natūraliame ir kultūriname pasaulyje, vis labiau humanizuoti ir kultūrinti tą jo pasaulį, nesutikti su juo, jei jis mūsų nepatenkina, keisti jį'. Bet kai tu su juo nesutiksi, jeigu negali prieš jį net prasižioti, ir kaip tu jį keisi, jeigu už mažiausią krustelėjimą išnustatytų rėmų jau gresia sunki bausmė?

Dr. Vytautas Kubilius apgaili, kad universitete savo brandumu sužibėję jauni dvasinės ir profesinės kultūros talentai, išvykę į periferiją mokytojauti ar į kitą savo specialybės darbą, su visais gražiais pažadais 'susigeria tarytum vanduo į smėlį' ir dingsta. Jo žodžiais, -- 'šitai atsitinka galbūt dėl to, kad jauniesiems sunku pradėti savarankišką

gyvenimą. Vis stokojama būtų, ir jaunos šeimos ilgai vargsta ieškodamos vietos, kur prisiglausti. Jaunųjų atlyginimai nedideli, jiems sunku išsiversti be tėvų paramos'. Be to, -- 'Žmogus įtraukiamas į renginių karusele, jo sąmonė visa laiką užgožta smulkių dalykų, ir nėra kada rūpintis rimtu dvasiniu brendimu'.

V. Kubilius pasigenda kultūringo žmogaus bendravimo su žmogumi ir 'valdymo personalo', kultūros ir inteligentijos dorovinių principų išsavinimo. Jis sako: 'Atsigrežę į lietuvių literatūros istoriją, matome, kad senoji valstietijos karta, pavaizduota J. Biliūno, V. Krėvės, Vaižganto raštuose, turėjo natūraliai išugdytus dorovinius principus, aiškia moralinę savimonę ... Bet šiandien aišku, kad dabartinė inteligentija tos dorovės savimonės nepaveldėjo iš savo tėvų valstiečių'. Jaunoji inteligentijos karta neperėmė iš vyresniosios ir kultūros entuziazmo, o svarbiausia, -- nekelią sau ir kultūringam žmogui neišvengiamos gyvenimo prasmės klausimo, ar stengiasi jį kuo toliau nuo savęs nustumti. Taigi -- 'Į antrą ar trečią planą atsitraukia tai, ką turėjo senoji inteligentijos karta: dvasinių vertybių spindėjimas, moralinis bekompromisškumas, siekimų radikalumas'.

R. Trimonis taip pat pasigenda jaunojoje ar bręstančioje inteligentijos kartoje elementarios etinės bei dorovinės kultūros, o dar ir gimtosios kalbos bei svetimų kalbų mokėjimo.

'Zargonas, skoliniai, sudarkytas stilius rodo skurdoką asmenybę, nors kartais lyg ir norima 'blykstelti' kitos kalbos 'perliuku'. Iš tikrųjų retas aukštosios mokyklos diplomantas moka bent vieną užsienio kalbą. Dauguma specialistų nepaskaito originalo kalba anglų ar vokiečių rašytojų kūrinių, su žodynu 'šifruoja' savo profesinę literatūrą. O lankydami svetur, daugiau 'susišneka' gestais nei žodžiais.'

V. Tapienienei -- 'labiausiai kelia nerimą didelio intelligen-

tijos būrio anemiškumas ir dar vadinamųjų pusiau kultūrinių žmonių skaičiaus augimas'. Inteligento pamatai dedami mokykloje, bet toji mokykla -- 'moko visus pagal vieną standartą, konfliktuoja su gyvenimu, kai auklėjimo idėja pavirsta fikcija, kai tarp to, ką girdi mokiniai iš, ir to, ką diktuoja gyvenimas, yra nemažas skirtumas'. Po kitų auklėjimo problemų apsvarstymo ji sukoncentruoja savo mintį visiems išdėmėtiną dr. V. Kubiliaus citatą:

'Jei nepririši vaiko prie gimtosios žemės, krašto istorijos ir kultūrinių tradicijų, užaugęs jis neras vietos pasaulyje.'

S. Bušmienė, kiek naudodamasi skaitomų knygų skaičiais ir kita statistika, daugiau kalba apie žemės ūkio specialistų kultūrinius interesus. Šios inteligentų kategorijos kultūrinį gyvenimą lemia provincijos aplinka, gyvenvietės nutolimas nuo didelių miestų ir būdingi 'žemiškieji faktoriai'. Mat, 89% šių darbuotojų turi prie namų sodą ir daržą, 77% laiko gyvulius, o toks jų rūpestis asmeniniu ūkiu stabdys domėjimąsi dvasiniais reikalais.. Dėl to jie skaita ir mažiau knygų, ypač -- 'jeigu kaimo biblioteka gauna vieną grožinės literatūros knygos egzempliorių, reikia ilgo laiko, kol visi gaus ją paskaityti' ...

Iš viso to straipsnio mes čia atrinkome tikrai kelias svarbesnes ištraukas, bet ir jos pakankamai vaizduoja realų ok. Lietuvos inteligentijos dvasios veidą su politinių ir kultūrinių sąlygų suformuotomis raukšlėmis. Verta pažymėti ir tai, kad šio 'simpoziumo' dalyviai ryškesnes tarybinės inteligentijos ydas svarsto rimtai, be kitiems ten įprastų propagandinio žodyno 'puošmenų', tikrovės iškraipymų ir nutylėjimų, nors ir su 'filosofine skraiste' pridengtu atsargumu.

Anaiptol ir mes nesidžiaugiam šiu Lietuvos inteligentijos dvasinių turtų 'pakirmėjimu', nes tos kirvarpos graužia VISOS MŪSŲ TAUTOS dvasinį lobi.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

A.A. JURGI SIRUSĄ amžinybėn išlydėjus

Š. m. spalio 2 dieną staiga mirė agronomas Jurgis Sirusas, paskutiniu laiku gyvenęs Flemington, N. J. Nuliūdime liko žmona Elena, sūnūs Saulius ir Vitalis, duktė Danutė ir kiti giminės.

Velionis gimė 1906 m. 24 dieną, Juodupių kaime, Baisogalos valsčiuje, Kėdainių apskr., ūkininkų šeimoje. Pradžios mokslą ėjo Baisogalos ir Augmenų mokyklose. Baigęs šėduvos progimnaziją, įstojo į Panevėžio mokytojų seminariją ir baigė seminariją Kėdainiuose. Vėliau baigė Dotnuvos žemės ūkio akademi-

ją ir mokytojavo žemės ūkio mokyklose.

Antrą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą 1944 m. Jurgis Sirusas su šeima giliame skausme paliko tėvynę ir rado prieglaudą laikinai apsigyvenęs Vokietijoje Zeligenštade, kur įsteigė lietuvių gimnaziją ir ėjo gimnazijos direktoriaus pareigas. 1949 m. kartu su šeima atvyko į JAV Woodhaven, NY ir čia eilę metų gyveno. Traukiantis šeimai iš gimtojo krašto, dukrelė Danutė buvo tik dviejų savaičių amžiaus ir liko Lietuvoje pas gimines ir tik po 16-kos metų pasisekė jai

pasiekti šį laisvės kraštą ir savo artimuosius, o niekas jų nesitikėjo, kad toks išsiskyrimas taip ilgai truks.

Atvykęs į šį kraštą Jurgis dirbo sodininkystės darbus ir aktyviai įsijungė į lietuvių organizacijas. Lietuvoje priklausė studentų korporacijai Samogitia. Čia įstojo į Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą ir ilgą laiką buvo 11-to Richmond Hill skyriaus pirmininku. Steigiant Lietuvos Nepriklausomybės Fondą buvo rėmėjas ir fondo tarybos narys. 1973 m. buvo išrinktas į ALT S-gos centro valdybą vicepirmininku ir čia išbuvo dvi kadencijas. Steigiant Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir Lietuvių Kultūros židinį Brooklyne buvo vienas iš pirmųjų narių ir talkininkų veiklos darbuose. Dalyvavo visuose didesniuose lietuvių kul-

A. A. Jurgis Sirusas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos nariui, buvusiam S-gos vicepirmininkui ir XI Richmond Hill skyriaus steigėjui ir buv. pirmininkui

A. † A.

Agronomui JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, sūnams SAULIUI, VITALIUI, dukrai DANAI su šeimomis, seseriai ONAI BUDRAITIENEI su šeima ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškiamo

ALT Sąjungos
XI Richmond Hill Skyriaus
valdyba ir nariai

Tauriam lietuviui Mielam Prieteliui

A. † A.

Agronomui JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, sūnams SAULIUI, VITALIUI, dukrai DANAI su šeimomis, seseriai ONAI BUDRAITIENEI su šeima ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškiamo

Juozas ir Viktorija
Bagdonai

Mielam

A. A.

JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai ir sūnum bei jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Lili ir Vladas
Bložės

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo kontrolės komisija posėdyje 1968 m. Iš kairės: dr. Vaclovas Paprockas, Stasys Gudas ir Jurgis Sirusas.

L. Tamošaičio nuotr.

tūriniuose ir politiniuose suvažiavimuose bei organizacijų renginiuose New Yorke.

Jurgis ir Elena Sirusai išaugino gražią lietuvišką šeimą ir lietuviškai ka bančius vaikančius: Janę, Petrą, Vyta, Dalią ir Liną. Jurgis Sirusas pats vaiko ir kitiems talkino bei jų darbus lėšomis rėmė. Kas jį pažino, su juo bendradarbiavo niekuomet negirdėjo kitų darbus niekinant, niekuomet nematė pykčio jo veide nors kartais ir skir-

tingos nuomonės būnant. Visuomet buvo draugiškas ir nuoširdus. Todėl paskutiniu laiku persikėlęs gyventi į Flemington, N. J. nesumažino savo visuomeninės veiklos. Jo išlydėti paskutiniai draugų ir pažįstamų savo ir vaikų draugų.

Gedulingas pamaldas atliko Apreiškimo parapijos klebonas kun. J. Pakalniškis iš Brooklyn, N. Y., kur visą laiką Sirusai šiai lietuvių bažnyčiai priklausė. Paskutinį atsisveikinimo žodį

ALT S-gos valdyba 1973 metais. Sėdi: Stella Abraitienė, pirm. Emilija Čekienė ir Jurgis Sirusas. Stovi: Petras Mačiulaitis ir dail. Juozas Bagdonas.

tarė žinomas visuomenininkas PLB New Yorko apyg. pirmininkas Aleksandras Vakselis PLB, ALTS, 11-to skyriaus, New Yorko ALTO ir VLIKo vardu. Kalbėtojas užakcentavo, kad velionis Jurgis Sirusas savo darbais Lietuvai pasistatė didį paminklą. Ir taip spalio 4 d. svetimoje žemėje, Flemingtono miesto kapinės šeimos ir artimųjų palydėtas atsigulė jis amžinam poilsiui.

E. Čekienė

DRAFTSPERSON;
Store fixture experience required in metal & wood products, prefer heavier experience in wood detailing & stock billing of cabinets, counters, etc. Mail resume & salary history to Chief Engineer
MERCHANDISING EQUIPMENT GROUP
502 S. Green Street,
Cambridge City, Ind. 47327
317-478-3141
(39-41)

TOOL MAKER EXPERIENCED

The Antenna Specialists Co. is seeking a person with 5-10 yrs. exp. with tools, dies, building and maintaining, fixtures, special machine building and maintaining and troubleshooting to work in our tool room. The candidate should have the ability to work from prints, sketches and verbal orders. Must possess own tools. Competitive salary plus excellent fringe benefits. Qualified candidates should submit resume or job history to: Susan Simone

The Antenna Specialist Co.

12435 Euclid
Cleveland, Ohio 44106
Equal opportunity employer
Male/Female/Handicapped/Veteran
(39-41)

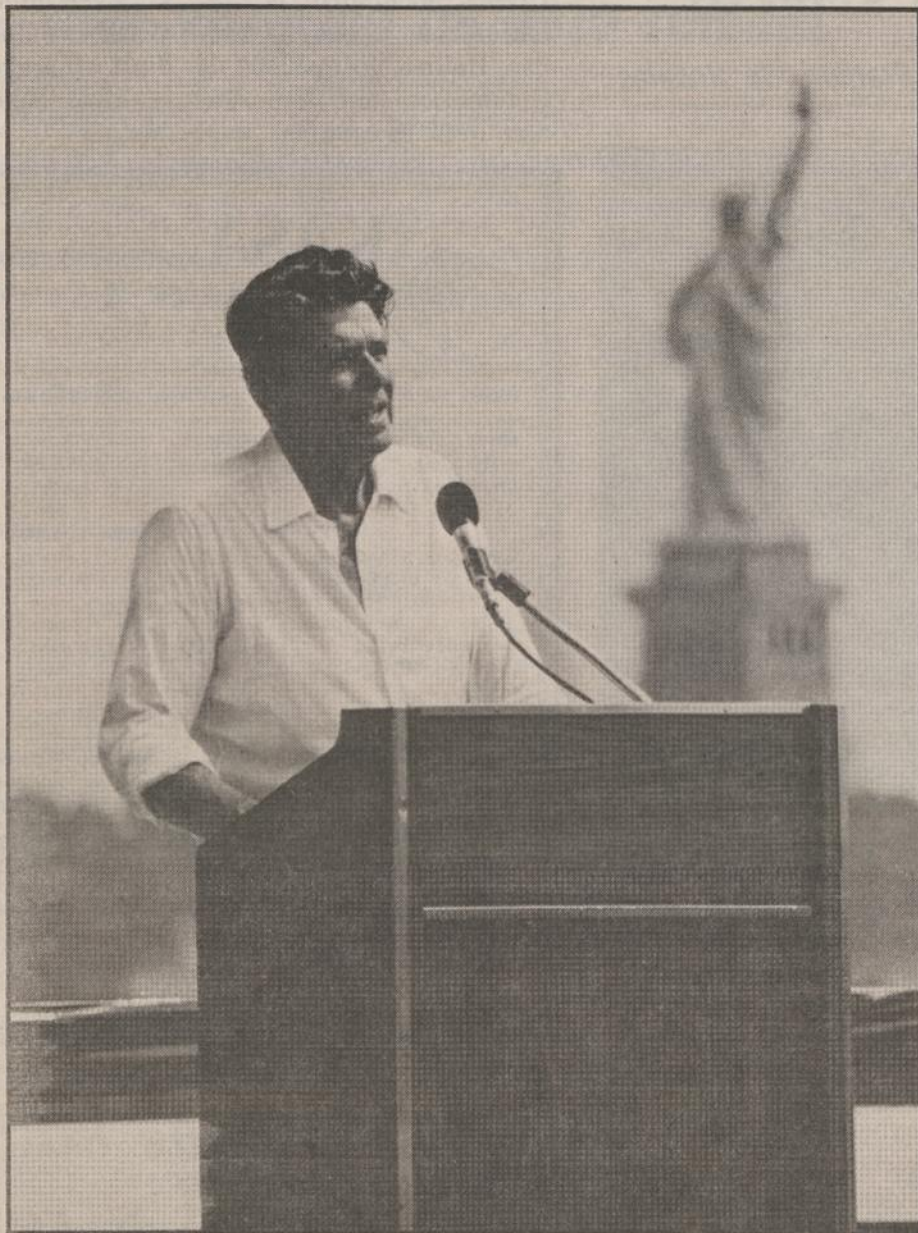
WANTED EXPERIENCED UPHOLSTERERS

For quality furniture manufacturing growing company. Excellent benefits and steady work.

GILBERT INTERNATIONAL
2945 STUART DRIVE
FT. WORTH, TEXAS 76104
817-921-5331
(40-44)

MAINTENANCE PACKAGING MACHINE MECHANIC

Lane Limited, a manufacturer of premium smoking tobaccos, has an immediate opening for a Packaging Machine Mechanic. We prefer an individual with 3 years experience working with Form Fill & Seal machinery, pouch equipment, scales, conveyors, with some electrical & troubleshooting background. We will consider candidates with related mechanical skills. Lane Limited offers a career opportunity, a competitive salary, with excellent company-paid benefits. If you desire consideration, please contact the Personnel Manager: 2280 Mountain Ind. Blvd. Tucker, Ga. 30084. 404-934-8540. E.O.E. M/F

Paid for by Reagan-Bush '84

PRESIDENT REAGAN

In 1980, Ronald Reagan opened his campaign for president with a pledge to all Americans for a new beginning, one filled with hope and promise and secured by a stable and lasting peace, economic vitality and a return to basic family values. Americans of all nationalities, races and backgrounds have contributed greatly to America's new beginning and continue to exemplify the qualities President Reagan and Vice President Bush believe are essential for a strong and free nation.

Opportunity, hard work and faith in God and family are the building blocks of the future and the basis of President Reagan's new beginning for America.

Working together, we can build a brighter future.

REAGAN-BUSH '84

Leadership That's Working

KALIFORNIJOS LIETUVIAI RESPUBLIKONAI IŠPLAUKĖ Į PLATESNIUS VANDENIS

Lietuviai respublikonai Kalifornijoje organizuotai veikia jau nuo 1956 m. Bet šiais prezidento rinkimiais metais jie iš parapijinio prūdo tikrai išplaukė į plačiuosius politinius vandenius. Kalifornijos Lietuvių Amerikonų Respublikonų S-gos dabartinė valdyba, kuriai vadovauja energinga ir judri pirmininkė Liucija Mažeikienė, visepirmininkai Albinas Markevičius, Romas Nelsas ir Vytautas Vidugiris, sekretorė Audra Nelsas, išdininkas Vincas Juodvalkis ir finansų sekretorius Simas Kvečas, šiais metais tikrai sudrebino Kalifornijos žemę ir šių atgarsių bangos pasiekė aukštuosius sostinės Washingtono sluoksnius ir lietuvių respublikonų vardas, kaip etninės grupės, yra pačioje viršūnėje.

Paremti Reagan Bush '84 rinkiminį vajų, š. m. rugsėjo mėn. 30 d. respublikonų valdybos, ypač jos pirm. L. Mažeikienės paraginti, apie 300 lietuvių su \$25.00 auka asmeniui ir apie 20 amerikonių ir kitų tautybių politikierių sugūžėjo į p.p. Emilio ir Julijos Sinkių,

stambiausių lietuviškų ir respublikoniškų reikalų rėmėjų jaukią sodybą praleisti labai gerai suorganizuotą politinę popietę. Skoningai išpuoštoje sodyboje mūsų jaunimas, pasipuošęs tautiniais rūbais, vaišino svečius ponių pagamintais skaniais užkandžiais, vynu ir šampanu.

Šiai politinei popietei vadovauti ir ją praveisti L. Mažeikienė pakvietė mūsų respublikonų garbės pirmininkę, nenuilstamą respublikonų veikėją, mūsų visų taip mylimą ir gerbiamą mielą lietuvaitę Rūtą Lee-Kilmonytę. Josios nuostabus sugebėjimas su taikliu humoru, sklandžia lietuvių ir anglų kalbomis pravesto ši perkrauta popietė, visus taip jaudinančiai nuteikė, kad jai buvo daugiausia sukelta ovacijų. Be abejonės, ji 100% buvo išrinkta labiausiai vertinga asmenybe. Nenuostabu, kad jai galėtų pavydėti ir tokie žodžio meistrai kaip Bob Hope ir Johny Carson.

Ji pristatė šiuos šių metų kandidatus: Robert Shribner — kandidatą į JAV kongresą iš 27-tos dis-

trikto, Claude Parrish — iš 23-čio distrikto, David Shell, kandidatuojančią prieš Tom Hayden į Kalifornijos seimą iš 44-to distrikto.

Michael Sotirhos, Reagan-Bush '84 etninių grupių vyr. komiteto pirm., nedvejotinai pranešė, kad lietuviai respublikonai yra pačioje viršūnėje ir prezidentas Reaganas tai žino ir yra jiems dėkingas. Frank De Balogh, Kalifornijos Respublikonų etninių grupių pirm. tą patį patvirtino, kad lietuviai neša visas kitas tautybes savo veikla. Be to, dar buvo pristatyti R. Philibosian, dabartinis Los Angeles district attorney, H. Richardson — Los Angeles Reagan-Bush komiteto narys, Van Schaack — respublikonų partijos valdybos narys. Kai Rūta taip šiltai pristatė mūsų mielą garbės konsulą Vytautą Čekanauską, tai jis nors ir ne kandidatas į jokias valdžias, susilaukė labai gausių ovacijų. Šioje popietėje taip pat dalyvavo lietuvis teisėjas iš Pomonos Ronald Gray (Jakubackis), latvių atstovai dr. A. Blakis su ponia ir estų labai veikli

respublikonų veikėja Aina Lauri.

Visi kalbėtojai labai šiltai atsiliepė apie lietuvių ir jų pavyzdingu susiorganizavimą. Paryškinta neabejotinos Reagano stiprybės, o Mondale silpnybės. Respublikonų partijoje etninės grupės turi žymią įtaką, kaip kad respublikonų konvencijoje Dallas mieste, kaip pilnateisiai delegatai jų daug, kartu su mūsų pirm. L. Mažeikiene, dalyvavo. Reaganas ir kiti respublikonų kandidatai laimės didele persvara, jei mes visi respublikonai balsuosime ir kitus paraginsime.

Pagaliau Rūta Lee labai jautriai pristatė pagrindinį šios dienos kalbėtoją, malonų klasinį ekonomistą, dabartinį ir būsimo prezidento Reagano patarėją ekonomistą, dabartinį ir būsimo prezidento Reagano patarėją ekonominiams reikalams USC universiteto profesorį Arthur Laffer. Jis yra t. y. Reagano "supply side" ekonomistas. Anot jo, mes visi atvykom į šį kraštą be cento, bet šiame galimybių krašte su kietu darbu galime pasiekti visko. Geriausias pavyzdys tai p.p. Sinkiai, kurių prašmatnia sodyba mes šiandien naudojames. Jis turįs 6 vaikus ir norįs, kad jie visi būtų turtingi, gi demokra-

tai siekia visus paversti ubagais. Kai Reaganas buvo išrinktas prezidentu, aukščiausi pajamų mokesčiai buvo 93%, o dabar tik 50%. Respublikonai siekia dar sumažinti mokesčius ir išlaidas, demokratai ir ypač jų kandidatas — kelti ir kelti mokesčius ir eikvoti mokesčių mokėtojų pinigus. Jei pavyktų įvesti vad. "flat tax", tai pajamų mokesčių blankus galėtų kiekvienas užsipildyti, nemokėdami nei cento šios srities žinovams. Reaganas yra tikrojo Amerikos renesanso pradininkas.

Dalyvių įnašai ir pravesta loterija davė virš \$7,000 pelno.

Prieš porą savaičių, mažesniu mastu, tų pačių p.p. Sinkių sodyboje, buvo surengtas piniginis vėjus paremti respublikoną David Shell, kandidatuojančią į Kalifornijos seimą iš 44-to distrikto, į kurį įeina Santa Monikos miestas, kuriame daug lietuvių turi nekilnojamojo turto nuosavybių. D. Shell oponentas yra dabartinis demokratų atstovas Tom Hayden, kuris su savo žmonos aktorės Jane Fonda milijonais prieš 2 metus sau šią vietą nusipirko. Anot vieno kalbėtojo T. Hayden yra pats pavojingiausias žmogus. Jeffer-

(Nukelta į 8 psl.)

Žvilgsnis į Aštuntąjį Kongresą (I)

Aukštai kalnų viršūnės šviečia

Jūratė Statkutė de Rosales

Prieš porą mėnesių įvyko Venezueloje aštuntasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas, į kurį verta dabar pažvelgti iš trumpo laiko perspektyvos. Nebėra paskutiniųjų kongreso ruošimo ar pravedimo darbų įkarščio, vieni atminimai išblunka, kiti išryškėja.

Antai detalė, kurią kongreso metu beveik niekas nepastebėjo, šiandieną išskyla kaip atskiras prisiminimas. Tai buvo kelias, kuris vedė nuo Caracas, į kalnuotą vietovę vadinamą "Pozo de Rosas" (rožių šulinys), kurioje įvyko pagrindiniai kongreso pasitarimai, o vėliau ir jaunimo stovykla.

Lietuviai, kurie mašinomis važiuojo iš Caracas miesto į Pozo de Rosas, nė nežinojo, kad jie randasi ant vieno seniausių Pietų Amerikos kelių. Pozo de Rosas yra prie šv. Petro vardo miestelio, užsikorusio aukštai kalnų tarpeklyje, tarp Caracas miesto slėnio ir didžiojo Aragvos slėnio. Į Pietų Amerikos lietuvių kongreso būveinę, mes keliavome tuo vieškeliu kuriuo 1555 metais Francisco Fajardo, vienas pirmųjų Amerikos žemyno eksploratorių, patraukė kalnais į rytus ieškodamas išsvajoto El Dorado. Kiek vėliau, 1567 metais, ispanas Diego de Losada vedė savo kariuomenę tuo keliu per tarpekli karui su Caracas vardo indėnais. Įveikęs indėnus, jis nusileido į ilgą siaurą Caracas genties slėnį, kuriame dabar stovi didelis Caracas miestas, Venezuelos sostinė.

Pradžioje šis garsusis kelias buvo vien indėnų pėsčio keliavimo išmintas takas, vėliau konkvistadorių asilų kelias, o dar vėliau —

KALIFORNIJOS LIETUVIAI...

(Atkelta iš 7 psl.)

son įkūrė demokratų partiją, gi T. Hayden jos čia JAV neranda, bet ieško jos komunistinėje Sovietų Sąjungoje. Gi D. Shell, kaip advokatas, jau yra daug bylų teismuose laimėjęs, apgindamas savininkų teises nuo socialistinių-komunistinių nusavinimų.

Šis piniginis vajas taip pat pasisekė, nes buvo surinkta \$5,000, iš kurių vien Sinkių šeima \$1,500 paaukavo.

Bet neužmikim ant laurų ir visomis išgalėmis padirbėkim už mūsų ir visos Amerikos geresnį rytojų.

(eb)

Kalnuose, 1.300 metrų aukštumoje, Pietų Amerikos Jaunimo suvažiavimo metu. Iš kairės: priekyje Nijolė ir Kęstutis Slotkai (Kolumbija), Sandra Saldytė Mažeikienė (Brazilija). Antroje eilėje: Luis Aglinskas (Argentina), Aras Mažeika (Venezuela) ir Nestoras Ruplėnas (Argentina).

negrįstas, bet jau platus, garsusis Venezuelos kolonialinių laikų "Camino Real", kurį naudojo jau priešinga negu konkvistadoriai kryptimi nepriklausomybės kovų kariuomenės tam, kad iš Caracas miesto pasiekti platųjį ir turtingą Aragvos slėnį, perkopus juodu skiriančius kalnus. San Pedro miestelyje, ne kartą pakeliui sustojo ir nakvojo didieji nepriklausomybės kovų generolai kaip Miranda ar Bolivaras.

Dabartiniais laikais, buvusį "Camino Real" jau pakeitė neromantiškas, bet už tai patogiai praplėstas ir asfaltuotas, "Pan-American Highway", iš kurio reikia išsukti vienoje sankryžoje, tam, kad išlaikyti senąjį maršrutą pro San Pedro miestelį. Pats miestelis yra 1210 metrų aukštumoje, prie to paties vardo kalnų upeliukščio. Nuo ten, atvykę į Kongresą lietuviai dar turėjo keltis stačiu žymiai siauresniu keliu vis aukštytyn ir aukštytyn. Dar vienas posūkis, paskutiniai du kilometrai jau yra negrįsti ir staiga prieš akis atsiveria žavaus grožia dauba, kurios šlaite žvilga nauji, švarūs stovyklos pastatai. Nors stovyklos vietovė vadinasi "Rožių šulinys", tačiau žaliose pastatus supančiose pievelėse, jurginų matosi beveik daugiau negu rožių.

Tolumoje iki berybės driekiasi neapgyventi kalnai, kurių viršūnėse ir šlaituose, kur nekur, San Pedro miestelio gyventojai plačiais keturkampiais augina gėles pardavimui. Naktį, tuos natūralius šiltadaržius apšviečia šimtai lygiais keturkampiais išdėstyti šviesų. Jos pagreitina gėlių augimą. Tamsoje, aukštuose

šlaituose švytinti keturkampiai sudarydavo suvažiavusiems kongresantams beveik nerealią vaizdą: "Close encounters of the third type" ramiai paiškinu angliškai jaunasis Jalo-veckas, kai mes pirmą naktį nustebe bandėme įspėti, kas čia taip šviečia lyg be garso ir be judesio pakibęs ore.

* * *

Sveikinimų Kongresas susilaukė beveik daugiau negu dalyvių iš užsienio. Kiekvienas buvo brangus ir visus, kuriuos tik pajėgiu atminti, noriu su dėkingumu išvardinti. Laišku ar telegrama sveikino Kongresą: Diplomatiijos korpuso vardu dr. Stasys Bačkis, Lietuvių dvasiškijos vardu vysk. Vincentas Brizgys, Vliko vardu dr. Kazys Bobelis, Balfo vardu Marija Rudienė, o taip pat sveikino ir buv. ALTo pirmininkas Antanas Rudis ir VLIK vicepirmininkas Domas Krivickas. Atsiuntė sveikinimus Argentinos Lietuvių Bendruomenė, Kolumbijos Lietuvių Bendruomenė, Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės, Venezuelos Latvių Bendruomenė. Be šių, Kongreso atidaryme buvo skaityti laiškai ir sveikinimai iš inž. Broniaus Nainio, Pasaulio Lietuvių r e d a ktoriaus, Klemenso Kleizos, nesenai Venezuelą lankiusio buv. PLB vicepirmininko, iš Antano B. Mažeikos, Amerikos Baltų Laisvės Lygos Lietuvių Sekcijos pirmininko, iš inž. Regimanto Vedegio, Lituanus Fondo pirmininko, iš Juozo Kojelio, irgi nesenai lankusio Venezuelą Lith. Comm. of the USA Inc. Baltic Affairs skyriaus vardu,

o iš Argentinos dar buvo liedrys. Jei raštiški sveikinimai Margio bei Artūro Mičiudo, LIKAR pirmininko, iš Brazilijos rašė Jonas Tatarūnas, Halina Mošinskienė, iš Kolumbijos kun. Tamošiūnas, ir iš Urugvajaus kun. kartą.

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG

AKTYVAI 30,000,000 DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI		
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	SUMA	TERMINAS	KURSAS
Savaitės dienomis: 10:00-6:00	\$500	3 mėn.	10.50%
Ketvirtadieniais iki 7:00	-19,999	6 mėn.	11.50%
Šeštadieniais: 10:00-1:00		1 metų	11.60%
		2 metų	11.70%
		3 metų	11.75%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$20,000	3 mėn.	10.75%
	-49,999	6 mėn.	11.75%
		1 metų	11.90%
		2 metų	11.95%
		3 metų	12.00%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00- 6:00 Šešt. 9:00-12:00	\$50,00 ir daugiau - pagal susitarimą		
New York tel.: 212-441-6799	IRA - 12% (metinis prieaugis 12.55%)		
St. Petersburg: 813-367-6304	TAUPOMOJI SĄSKAITA - 9.0% (metinis prieaugis 9.42%)		
	SKOLINĄ tik savo nariams žemesniais nuošimčiais ir geresnėmis sąlygomis.		
	KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS		

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

SICU NURSES
PARKLAND HOSPITAL IN DALLAS
WANTS TO TALK TO YOU!

We are expanding and that means many new staff positions. Requires 1 year of progressive experience in the SICU/Trauma environment.

If you would like to work in a major teaching hospital and live in exciting Dallas. Call for detail and interview arrangements, 1-800-527-0333, in Canada call collect 214-637-8992.

PARKLAND
MEMORIAL HOSPITAL

Dallas County Hospital District
5201 Harry Hines Boulevard
Dallas, Texas 75235

Equal opportunity/affirmative action employer

A.A. ONA PULKAUNINKIENĖ

didį vargano lietuvio rėmėja

Ona Pulkauninkienė-Giedrytė, pulkininko Broniaus Pulkauninko našlė, sunegalavus širdžiai, 1984 m. spalio 1 d. nelauktai iškeliavo į amžinybę. Velionės kūnas buvo pašarvotas D. Petkaus Marquette Parko koplyčioje, kurioje spalio 3 d. vakare įvyko su šia tauria lietuve atsisveikinimas. Atsisveikinti gausiai susirinko Velionės bei jos šeimos narių giminės, draugai ir bendradarbiai.

Kun. dr. I. Urbonui vadovaujant trumpai susikaupta maldai už Velionės sielą. Tolesnę atsisveikinimo programą pravedė inž. Jonas Jurekūnas, pats atskleidamas Velionės eitąjį kelią: "Šviesios atminties Velionė Ona Pulkauninkienė gimusi praėjusio šimtmečio pabaigoje, a n o metiniame Ukmergės apskr., Anykščiuose. Mokslinosi Petrapiilyje, o grįžusi į Nepriklausomą Lietuvą, dirbo bankų

žinyboje. Sukūrė šeimą taip pat su ukmergiškiu Broniu Pulkauninku, pasirinkusiu karininko karjerą. Ilgesnį laiką, pradedant 1930 m. jiedu su šeima gyveno Telšiuose. Užėjus raudonajam tvanui, Pulkauninkai buvo priversti slapstyti — vyras ir dukros buvo išskirstyti pas patikimus žmones, o Velionė Ona jais rūpinosi ir prižiūrėjo, už juos visus drebėjo....

Vokiečių okupacijos metais Pulkauninkai gyveno Biržuose ir iš ten pasitraukė į Vakarų. Vokietijoje gyveno Kempteno stovykloje. Atvykusi į Ameriką, Pulkauninkų šeima pradėjo kurtis Bostone, bet greit iš čia persikėlė į Los Angeles. Velionė Ona, kaip ir jos vyras, dirbo paprasčiausius darbus, siekdami sudaryti sąlygas savo dukroms Laimai ir Danguolei mokslintis.

Nuo 1960 m. Ona ir Bronius Pulkauninkai persikėlė

lė į Beverly Shores, Ind. ir apsigyveno jaunavedžių Eugenijaus ir Danguolės Bartkų šeimoje.

Šviesos atminties Velionė Ona mokslo metais priklausė ateitininkams. Lietuvoje įsijungė į tautinės minties vienminčių sąjungą ir jame dalyvavo iki mirties šiame krašte priklausydama Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai.

Tačiau didžioji Onos Pulkauninkienės meilė buvo jos darbas, pagalba artimui — šalpa. Gyvendama Rusijoje organizavo ir dalyvavo šalpos būreliuose. Telšiuose gyvendama uoliai talkino ir dirbo šv. Vincento a Paulio, Pieno Lašo ir kitose draugijose. Vokietijoje, Kemptene, buvo uoli Lietuvos Raudonojo Kryžiaus darbininkė, o čia, Amerikoje, nuo pat pirmųjų dienų įsijungė į BALF ir Lietuvos Dukterų draugijas ir ištikimai tarnavo artimui".

Velionę atsisveikino organizacijų, kurioms ji priklausė, atstovai, dar ryškiau išskeldami jos asmens bruožus, o ypač išskeldami jos meilę artimui bei pastangas padėti vargstančiam lietuviui. BALF valdybos vardu kalbėjo Ev. Liuteronių vysk. Ansas Trakis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu, jos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, Lietuvos Dukterų Draugijos — dr. O. Bakaitienė, Karių Šeimų Kun. Birutės Draugijos vardu — Marija Tumienė, BALF Beverly Shores skyriaus vardu — Kazimieras Pocius, Beverly Shores Lietuvių Klubu vardu — Zuzana Galinienė. Išskirtinai įsirižė O. Bakaitienės linkniuotas Velionės bruožas, padėti lietuviui, savo pastangomis sutelkiant dangos ir apavo siuntinukus ir juos siunčiant Punsko rajone, gyvenantiems lietuviams. Tą faktą paryškino Eugenijus Bartkus, atsisveikinimo antroje dalyje keliais sakiniais pakartodamas anglų kalba kalbėjusių mintis.

Spalio 4 d. ryte gedulingos pamaldos šv. Mergelės Marijos šventovėje, kur mišias už Velionės Onos vėlė atnašavo Gary šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. I. Urbonas. Giedojo solistas J. Vaznelis. Karsto nešėjai sugrupuoti iš Velionės vaikų ir bendradarbių BALF veikloje.

Kapinėse laidotuvių apeigas atliko kun. I. Urbonas. Prieš nuleidžiant karstą į duobę, itin jautrų žodį tarė BALF darbuotojas Vytautas Kasniūnas. Jis taikliai aptarė Velionės Onos Pulkauninkienės asmens bruo-

A. A. Ona Pulkauninkienė

žus bei jos gilų lietuviškumą ir baigdamas pakvietė palydėti tautos himno garsais. Mečys Valiukėnas

A. A. Ona Pulkauninkienė, persikeldama iš Los Angeles į Beverly Shores, atsisveikina su Los Angeles birutininkėmis.

P. Gasparonio nuotr.

Brangiai mamytei, uošvei ir močiutei,

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukterims: DANGUOLEI BARTKUVIENEI, LAIMAI WHEELER ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir jūsų dideliame skausme esame su jumis

I. P. Vėbrai
R. A. Karlovai ir šeima

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukrai DANGUOLEI ir žentui EUGENIJUI BARTKAMS bei visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Barbara ir Teodoras
Blinstrubai

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukroms DANGUOLEI ir LAIMAI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Agota ir Bronius
Dūdosa

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, jos dukroms DANGUOLEI ir LAIMUTEI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą

Alė ir Pranas
Skirmantai

ATVIRAS LAIŠKAS

Adolfo Damušio kliebėjimas

Apie praeitų metų rudę išleista Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos knyga "Laisvės besiekiant" Adolfo Damušio "Tėviškės žiburiuose" net per keturis numerius prirašė visokių nepagrįstų priekabių. O štai dabar "Drauge" 167 ir 168 numeruose vėl klaidžioja ieškodamas suniekinimo tos garbingos organizacijos Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos ir jos narių už tuos darbus, kada jie dirbo nesigailėdami net savo gyvybių, o kai kurie ir atidavė jas ant tėvynės aukuro. Damušis taip pat stengiasi suniekinėti ir knygą "Laisvės besiekiant", kuri yra bene vienintelė tos rūšies, parodanti lietuvių antinacinės rezistencijos kovą ir darbus prieš nacinį okupantą.

A. Damušis savo rašiniuose "Tėviškės žiburiuose" ir "Drauge" straipsniuose "Viešoji Antinacinė Lietuvių Rezistencija" vėl kimba prie Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos leidinio "Laisvės besiekiant". A. Damušis rašo: "Nacinės okupacijos metu Lietuvoje reikėsi trys aktyvios grupės: slaptoji antinacinė rezistencija, viešoji antinacinė rezistencija, nacių kolaborantai.

Nacių kolaborantų ir viešosios antinacinės rezistencijos atstovų veiklos buvo radikaliai priešingos.

Nacių kolaborantai sava iniciatyva ieškojo ryšio su okupacinėmis vokiečių įstaigomis bei asmenimis ir jiems siūlė savo patarnavimus ir savanorišką įsijungimu rėmė vokiečių planus ir sumanymus, kurie buvo nepriimtini lietuvių tautai...

Viešosios antinacinės rezistencijos atstovai okupantų buvo pasirenkami ir įsakomi, prieš jų norą, įjungiami į tarybas jų pasitarimus ir verčiami pritariti vokiečių pasiūlymams bei pageidavimams...

Keliais atvejais stengdamiesi apsaugoti lietuvių tautą nuo okupanto kruvinio teroro ir siūties, viešosios rezistencijos atstovai neturėjo kitos išeities, kaip prieš savo norą bei įsitikinimus pasirašyti atsisakimą ar radifone pasakyti kalbą..." Taip A. Damušio atrodo antinacinė rezistencija. Mums ji atrodo kitaip.

Toliau A. Damušis rašo: "H. Žemelio tvirtinimas, kad, parenkant Vliko atstovą į Suomiją ir Švediją, šalia pulk. Ambraziejaus dar buvo kita, majoro Garolio kandidatūra, man tai yra naujiena. Tą pavardę išgirdau tik čia Chicagoje prieš porą mėnesių iš Karolio Drungos".

Taip, majoras Garolis buvo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos numatytas atstovu į Suomiją. Bet, kada buvo pasiūlyta pulk. Ambraziejaus pavardė ir kovotojams buvo pasakyta, jog jūs jau turite savo atstovą švedijoje, tada LLKS neturėjo ir noro pasakyti Garolio pavardę. Taigi šiuo atsitikimu gal A. Damušis ir yra teisus, jog jis negirdėjo tos pavardės.

Dėl kai kurių pavardžių knygoje, kurie pasirašė tą vokiečių atsisakimą: "Visi tie, kurie dabar pašaukti atlikti įsipareigojimus kariuomenėje ar karinės reikšmės darbe, turi nedelsiant tai įvykdyti", ir dėl kurių A. Damušis pyksta. Įrašant tas pavardes į knygą buvo tik noras parodyti, kaip sunkiai reikėjo įtikinėti lietuvių, ypač jaunimą, ko jie turi klausyti — ar tų žinomų asmenų, kurie pasirašė tą atsisakimą, kad turime vykdyti vokiečių įsakymus ir stoti į kariuomenę, ar klausyti tų nežinomų slaptos spaudos slapukų, kurie ragino neklausyti ir pasilikti tėvynėje. Taip ir vieno žinomos lietuvių jaunimo organizacijos vado pavardė buvo įrašyta į knygą. Čia buvo tik parodymas ateičiai, kaip lietuvių jaunimui buvo sunku orientuotis ir ko klausyti, ar savo organizacijos vado, ar tų nežinomų pagrindžio slapukų. Tačiau knygoje nesakoma, kad jis buvo išdavikas ar kolaborantas. Be to, knygoje yra parašyta: "Neabejojame, kad kai kurių pasirašiusiųjų padorumu. Tačiau privalome nušviesti sąlygas, kuriomis tas pasirašymas įvyko".

Taigi tiems A. Damušio Viešosios rezistencijos nariams savo gyvybė ir saugumas buvo brangiau už lietuvių jaunimo saugumą ir išlikimą. Žinoma, gal ne visiems, bet kai kuriems tai tikrai.

Štai 1940 m. Kaune Valsybės teatre priimtoje liaudies darbo platformoje (jeigu gerai prisimenu jos pavadinimą), kurioje buvo priimtas ir pasirašytas nutarimas prašyti Sovietų Sąjungą priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą kaip sovietinę respubliką. To nutarimo pasirašiusiųjų eilėse yra ir Adolfo Damušio draugų, kuriuos jis savo rašiniuose taip aukštai vertina. O gal tai tautos rezistentai kaip jis teigia?

Tų pačių metų vasarą buvo įteiktas Lietuvos komunistų partijos centro komitetui pareiškimas, kuriame rašoma, kad krikščionybė ir komunizmas yra tas pats — siekti visų žmonių

lygybės, tik to tikslo siekiant einama skirtingais keliais. Tuo pareiškimu siūlomas krikščionių ir komunistų bendradarbiavimas. Tas asmuo A. Damušio irgi yra artimas ir gerai pažįstamas To asmens pareiškimas buvo rastas bolševikus išvijus komunistų partijos centro komiteto raštinėje. Ar tai irgi rezistentas?

Kai bolševikai buvo išvyti iš Lietuvos ir vienas žinomas lietuvis pabėgėlis vokiečių kariniu lėktuvu buvo atgabentas iš Berlyno į Kauną, jis tuojuo įteikė vokiečių rytų fronto vadui pasiūlymą sudaryti 200,000 lietuvių karių armiją rytų frontui. Kadangi vokiečiams tada rytų fronte labai gerai sekėsi, tai į tą jo pareiškimą nebuvo atsakyta ir neatreiptas dėmesys. Tas pareiškimas atsirado SD (vokiečių saugumo policijos) įstaigoje. Tas siūlytojas A. Damušio rašiniuose irgi labai vertinamas ir vadinamas net antinaciniu rezistentu.

1941 m. rudens SD pasikvietė lietuvių saugumo departamento žinių skyriaus viršininką ir įsakė jam paruošti žymesnių lietuvių sąrašą. Žinių skyriaus viršininkas priklausė Lietuvų Frontui (jo pavardės neskelbiame, nes jo likimas nežinomas). Jis buvo didelis lietuvis patriotas labai geras ir doras žmogus. Jis žinojo, kad aš priklausau Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungai, o aš žinojau, kad jis priklauso Lietuvų Frontui. Jis atėjo pas mane ir pasakė, ko vokiečiai reikalauja. Jam atsakiau, kad tas sąrašas bus įkaitams, jeigu vokiečiams jų reikės. Jis sakė, jog dar pasikalbės su Lietuvų Fronto vadais ir tada padarysias sprendimą. Po kiek dienų jis vėl atėjo pas mane ir atsinešė jau sudarytą sąrašą. Tame sąraše buvo daugiausia krikščioniško sparno žmonės: prof. Juozas Ambrazievičius, kun. Stasys Yla, gimnazijos direktorius Kazys Bauba, Petras Kerpė ir daug kitų, kurie net ir man nebuvo žinomi. Viso per šimtą asmenų. Daugumą sudarė krikščioniško bloko žmonės, o kitų grupių buvo po keletą. Aš tam savo bičiuliui pasakiau, kad tai tikrai bus vokiečiams pirmieji įkaitai, jeigu jiems jų reikės. Jis man pareiškė, kad tas LF asmuo tvirtinęs, jog vokiečiai norėsią sudaryti Lietuvos Tarybą, kaip ir 18-tais metais. Ta taryba ir būsiąti sudaryta iš tų asmenų. To tikintis ir buvo surašyti daugiausia krikščioniško bloko žmonės. Aš jam dar kartą pasakiau, kad tai bus įkaitai. Jis manęs nepaklausė, nes labai tikėjo savo vadais. Tą sąrašą jis nunešė į SD įstaigą.

Tad ar sąrašo sudarymas irgi yra antinacinė rezistencija?

O kai 1943 metais vokiečiams nesisekė su lietuvių SS legionu ir kitom tarnybom, tai iš to sąrašo ir buvo paimti pirmieji įkaitai, iš kurių visa eilė mirė Stutthofe kacetė. Tą sąrašą SD buvo perdavusi Vokiečių gen. komisariui Kaune. O kai reikėjo įkaitų, komisaras davė įsakymą suimti visus tame sąraše surašytus. Tik SD užprotestavus, kad reikia suimti tik dalį pagasdinimui, o vėliau, jeigu reikės, suimti ir kitus. Gavęs iš savo agento SD įstaigoje žinią, apie busimus suėmimus, įspėjau tą žinių skyriaus viršininką, kad įspėtų savuosius, o pats įspėjau kai kuriuos LLKS narius, kad jie įspėtų kitus. Buvo suimta tik dalis. Taigi tų asmenų, kurie sudarė sąrašus, yra kaltė už tuos mirusius ir kentėjusius Stutthofe kacetė. Ar tai irgi buvo antinacinė rezistencija sudaryti tuos sąrašus? Tačiau mes tų asmenų, kurie sudarė tą sąrašą nekalbiname išdavyste. Greičiausiai tai buvo neišmanymas arba naivumas.

A. Damušio antinacinė rezistencija ir yra tie asmenys, kuriuos mes čia minime be pavardžių ir kuriuos jis taip smarkiai gina,

bet kuriems savas kailis buvo brangesnis už lietuvių jaunimo ir visos tautos interesus.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga viena aktyviausių pagrindžio organizacijų. Todėl jos narių buvo daugiau areštuota ir kankinta, negu lietuvių Fronto. Lietuvos Laisvės Kovotojai rizikavo savo gyvybėmis, kad apsaugojus lietuvių jaunimą nuo mirties rytų fronte. Jie nepriklausė Viešajai antinacinei rezistencijai ir nedėjo savo parašų, kad Lietuvos jaunimas žūtų rytų fronte ar Vokietijos karo pramonėje.

Su Adolfu Damušiu kartu kentėjome nacių pragare. Tik gal vienas buvom laimingesnis ir sotesnis, o kitas daugiau kentėjome, o kai kurie ir mirė. Tačiau kentėjome kartu. Tad man visai neaišku, kodėl A. Damušis nori suniekinėti LLKS tokiuos rizikingus darbus ir tą vienintelę knygą, kuri parodo, kaip lietuviai vedė kovą su naciais rizikuodami net savo gyvybėmis.

Žinoma, nesinori tikėti, kad tais rašiniais norima padėti okupantui įrodyti, kad lietuvių pagrindžio nebuvo, o buvo tik kolaborantai.

P. Žičkus
Dorchester, Mass.

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10 DIENŲ EKSKURSIJA LIETUVOJ

No. 128: Naujų Metų sutikimas Lietuvoj
gruodžio 28 - sausio 11 \$1,449.00
10 dienų Vilniuj, 2 Helsinky

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650
10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330
Willowbrook: (312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
EXECUTIVE SECRETARY

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Skautininkų suvažiavimas

Visos nuotraukos VL. BACEVIČIAUS

Suvažiavimą, kuris įvyko Clevelande spalio 6-7 dienomis, sukviėtė, suorganizavo ir jam vadovavo skautininkų skyriaus vedėja ps. Milita Nasvytienė. Į suvažiavimą buvo pakviesti broliai skautininkai ir vyr. skautės. Jį globojo Cleve-

davo Lietuvos prezidentas, kuris buvo skautų-čių šefas, gi užjūriuose tą laipsnį suteikia Sąjungos vadovybė.

Į šį suvažiavimą suskridome sesės ir broliai iš visų pakraščių: Chicagos, New Yorko, Waterburio, Bostono, Lemonto, Toronto, West

Suvažiavimą atidarant himnus giedant. Dešinėje suvažiavimo koordinatore V. Nasvytytė.

Suvažiavimo rengimo pirm. M. Nasvytienė atidaro posėdį.

plk. v. s. Mykolą Kalman-
tą, v. s. Juozą Kuprionį, v.
s. fil. Steponą Kairį.

Stefa Gedgaudienė suvažiavime skaito paskaitą "Skautininkės vieta Sėsėrijoje".

Prie židinių paruošto vaišių stalo: LSS Tarybos pirm. S. Miknaitis, Č. Senkevičius, G. Plačas ir A. Jarunas.

Clevelando skautininkų draugovės pirmininkė J. Budrienė su Vyr. Skautininke D. Eidukiene.

lando Skautininkų draugovė.

Kas gi yra ta skautininkė? Tai skautų vadovė turinti teisę dėvėti žalią kaklaraištį, kurį gavo už vadovavimo darbą. Lietuvoje skautininkės laipsnį suteik-

Roxbury, Erie, Warwick, na ir Clevelando. Visų pirmą prisiminėme ir pagerbėme mirusias Vyriausias Skautininkes ir Skautininkus: v. s. Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę, v. s. Juozę Augustaitytę - Vaičiūniene, v. s. dr. Domininką Kesinaitę, v. s. Oną Zailskienę,

Trys vadeivės — Kanados, Vidurio ir Atlanto rajonų: A. Baltakienė, A. Miškinienė ir G. Treinienė.

Koncerto ir literatūros vakaro programos atlikėjai: A. Balašaitienė, N. Jankutė-Užubalienė ir A. Kuprevičius.

Poetas Aistis yra pasakęs:

Praėjus daugeliui metų
Vėl susitiksime mieli draugai,
Bet mūsų gretos jau bus prarętos
Ir pasikeitę mūsų veidai...

Čia taip ir norisi poetui susukti: Taip mielas poete, prareto mūsų eilės, pasikeitė mūsų veidai, bet ne mūsų širdys, bet ne mūsų idėjos, bet ne mūsų meilė brangiai tėvynei ir lietuviškai skautybei. Skautininkė liko ta pati. Tą rodo ir šis gausus suvažiavimas.

Paskaitas skaitė sekančios asmenys: v. s. kun. J. Vaišnys "Skersinis mūsų sąjungos pjūvis", s. I. Šerėlienė "Skautininkė-kas lietuviškos ideologijos rėmuose", v. s. Senkevičius diskusine tema "Nelaimingi klausimai", v. s. t. n. S. Gedgaudienė: "Skautininkės vieta seserijoje" ir s. G. Plačas: "Praktiškas skautavimas". Visos paskaitos buvo gerai

apgalvotos, puikiai paruoštos ir patraukliai perduotos.

Visiems labai patiko, kad šis suvažiavimas nuo pradžios iki užbaigimo vyko tikslumu. Tai gražus skautiškas paavyzdys. Kartais po įdomios paskaitos dar taip norėjosi padiskutuoti, bet laikas neleido.

Turėjome ir literatūros vakarą su mūsų garsiuoju pianistu Andriumi Kuprevičium ir dviem skautininkėms rašytojom v. s. N. Jankute-Užubalienė ir s. Aurelija Balašaitiene. Tai maloni atgaiva po susikaupimo paskaitose ir po įvairių diskusijų. Po koncerto visi dalyviai buvo pakviesti į žemutinę salę, kur svečių laukė puošnus, įvairus ir turtin gas židinių paruoštas vaišių stalas.

Dailės paroda įvyko tame pat Ramada Inn patalpose, kur vyko suvažiavimas. Parodoje su savo kū-

(Nukelta į 12 psl.)

Dalis skautininkų suvažiavimo dalyvių. Pirmoje eilėje iš kairės: Saplienė, Kindurienė, Petrutienė, Palukaitienė, Barniškaitė, Venclauskaitė ir Budrienė.

SKAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS....

Dalis dalyvių uždarymo posėdyje. Pirmoje eilėje iš kairės: Vid. rajono vadeivė A. Miškinienė, dvasios vadas kun. J. Vaišnys ir Vyr. Skautininkė D. Eidukienė.

(Atkelta iš 11 psl.)

riniais rdalyvavo: s. M. Burbienė, s. fil. M. Kižienė, v. s. fil. A. Muliolienė, s. S. Šatienė, j. s. G. Treininė ir s. Abelkienė. Paroda buvo daugumoje lietuviškais motyvais. Šiaudinukai, audiniai, mežginiai ir meniškai išdegtos lėkštės viliojo akį. Parodą gerai ir išsamiai pristatė s. Jolanda Kėrelienė. Gaila, kad visos tos mūsų valandėlės taip greitai bėgo, kad visur reikėjo skubėti.

Suvažiavimo kordinatorė: p. s. V. Nasvytytė, suvažiavimo registratorė: ps. J. Taorienė, suvažiavimo emblema ir ženklukai: ps. V. Juodišiūtės. Bet pats sunkiausias darbas teko skyriaus vedėjai ps. M. Nasvytieniei.

Sekmadienį, spalio 7 dieną visos suvažiavimo dalyvės atvyko į šv. Mišias Dievo Motinos šventovėje. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė klebonas kun. Gediminas Kijauskas ir jam asistavo Sėsėrijos dvasios vadas v. s. kun. J. Vaišnys.

Po mišių vyko L.S.S. šakų atskiros sueigos. Skautininkės turėjo simpoziumą: "Atvirai kalbant". Žodį tarė Vyriausia skautininkė v. s. fil. D. Eidukienė. Sim-

O. Šilėnienė skaito rezoliucijas. Šalia suvažiavimo rengimo pirm. M. Nasvytienie.

poziume kalbėjo: s. R. Geležienė, s. D. Lukienė, s. E. Nainienė, ps. V. Nasvytytė.

Čia pažvelgėme į skautininkę iš geros ir blogos pusės, apsvarstėme klaidas ir gerumus. Priėjome išvados, kad skautininkės pilnai vykdo duotus pažadus Dievui, Tėvynei ir artimui.

Gera buvo susitikti seniai matytus veidus ir pajusti seseriškai skautišką ryšį, tęsėti visuose darbuose.

Ačiū visiems už gražią šventę.

v. s. Izabelė Jonaitienė

POPIEŽIAUS TRIUMFALIŠKA KELIONĖ KANADOJE

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, baigęs 1984 m. rugsėjo 20 d. savo 12 dienų triumfališką kelionę Kanadoje, aplankęs ją nuo Atlanto iki Pacifiko vandenynų, sugrįžo į savo vasaros rezidenciją Castel Gandolfo Italijoje. Susirinkusiai piligrimų ir turistų miniai kalbėjo apie savo išpūdingą kelionę Kanadoje, pagirdamas kanadiečių veržlumą, dvasinę iniciatyvą ir religijos gyvastingumą.

Jonas-Paulius II yra keliaujantis popiežius, aplankęs daugelį valstybių. Savo magnetiška asmenybe jis pasirodo minioms kaip Kristaus įpėdinis, apaštalinis jo mokslo tęsėjas. Jo jėga minioms — moralinis autoritetas, atremtas į Kristaus autoritetą. Jo kilmė irgi sustiprino šį autoritetą, nes jis kilęs iš pavergtų Sovietų Sąjungos kraštų, kuri yra antikristinė imperija, siekianti pavergti visą laisvąjį pasaulį. Šio keliaujančio popiežiaus misijonieriaus pasakyti žodžiai išjudino kanadiečių tikėjimą išsustingimo ir sulaukė Kvebeko provincijoje didėjančią katalikų atskalonų veiklą.

Lietuviams neteko tiesioginiai susitikti su popiežium ir pasimelsti kartu šventovėje. Tai ne nuo jo priklausė. Kanados lietuvių katalikų centras šiuo reikalu tarėsi su kardinolu G. E. Carterio sudarytu Toronte popiežiui sutikti komitetu. Gautas neigiamas atsakymas su paaiškinimu, kad tai nesiderina su vizito planais ir saugumo reikalavimais.

Miestuose, kur lankėsi popiežius, lietuviai dalyvavo bendruose susitikimuose gatvėse ir iškilmingose pamaldose. Montrealyje nežiūrint lietaus lietuviai pasitiko šį garbingą svečią netoli lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios. Jie turėjo šv. Kazimiero bei Aušros Vartų paveikslus Lietuvos vėliavas ir plakatus su įrašu: "Šv. Tėve laimink mus". Pravažiuodamas popiežius tai pastebėjo ir palaimino. Montrealio lietuvių jaunimas dalyvavo bendrose jaunimo iškilmėse sporto stadione. Čia jie turėjo progos pasirodyti su savo tautiniais šokiais drauge su kitomis etninėmis grupėmis. Čia dalyvavo per 60,000 jaunimo. Mišios vyko Jerry Parke, kuriose dalyvavo apie 300,000 žmonių.

Iš Montrealio popiežius išvyko į Niufundlandiją ir nuo Atlanto pakraščio pradėjo kelionę. Čia laimino žvejų laivus, kurių tarpe buvo ir lenkų laivų, nes neklausė gauto iš lenkų konsulato įsakymo išplaukti iš uosto. Lankėsi St. John's Manktono ir Halifakso uos-

J. VARČIUS

tuose, kur buvo iškilmingai sutiktas ir laikė Mišias.

Iš rytinių Atlanto pakraščio popiežius atskrido rugsėjo 14 d. į Torontą. Šv. Tėvą sutiko gatvėse išsiriklavę apie 300,000 žmonių. Apie 400 lietuvių grupė, susitelkus prie Ontario parlamento rūmų, kantriai laukė nuo 11 val. ryto pravažiuojančio popiežiaus. Čia dalyvavo "Volungės" choras, ir "Atžalyno" šokėjai, kurie gatvėje demonstravo tautinius šokius, giedojo lietuviškas giesmes ir juos filmavo televizijos reporteriai. Tik 2 val. p. p. pravažiuodamas popiežius pastebėjo mūsų tautiečius, kuriuos palaimino ir pamažu vyko į Toronto miesto aikštę. Televizijos reporteriai filmuodami klausinėjo tautiniais rūbais pasipuošusių mūsų tautietes, iš kurių viena susijaudinus atsakinėjo lietuviškai.

Šv. Tėvas Toronto rotušėje buvo sutiktas miesto burmistro ir čia, giedant chorui ir grojant simfoniniam orkestrui, uždegė taikos liepsnelę. Iš čia nuvykęs į šv. Mykolo katedrą, buvo sutiktas 1200 kunigų, tarpe kurių dalyvavo ir mūsų lietuviai kunigai. Išpūdingos buvo ekumeninės pamaldos anglikonų šv. Pauliaus bažnyčioje. Čia Jonas Paulius II pareiškė viltį, kad ateityje krikščionys taps viena Bažnyčia su vienu Ganytoju.

Rugsėjo 14 d. vakaras buvo skirtas susitikimui su lenkais, kurių Toronte gyvena apie 60,000. Iškilmės vyko Toronte CNE parodų stadione, kur susirinko apie 55,000 lenkų iš Toronto bei jo apylinkių ir net iš JAV. Čia popiežius jautėsi kaip savos tautos narys. Kalbėjo apie "solidarumą", ginantį darbininkų teises Lenkijoje. Savo sodriu baritonu įsijungė į lenkiškas giesmes ir čia pasiliko ilgiau, negu programoje buvo numatyta, tuo pačiu demonstruodamas ypatingą meilę savo tautiečiams.

Didžiausios iškilmės įvyko rugsėjo 15 d., šeštadienį, po pietų, Downsview kariniame aerodrome prie Toronto, į kurį popiežius atskrido iš Midlando, kur prieš piet aplankė jėzuitų misijonierių šventovę. Nežiūrint šaltoko oro ir bauginančių tamsių debesų, popiežių sutiko iš Toronto atvykusi pusė milijono žmonių minia. Tai buvo išpūdingiausias pagerbimas Kanadoje, kurio metu giedojo tūkstančiai giesmininkų, vadovaujami 20 dirigentų. Iškilmingose pamaldose dalyvavo daug lietuvių, bet jie nebuvo sutelkti į vieną grupę, kaip kitos etninės

grupės. Mišių aukų įteikime dalyvavo ir lietuvių atstovai — gintariečiai, pasiūšę tautiniais rūbais. Popiežius savo pamoksle aiškino, kad žmogaus laimė yra brolystėje ir meilėje, o ne technologijoje. Technologija turi tarnauti žmogui, jo gerbūviui, bet nepadaryti jo vergu. Į skaitlingesnes Toronto etnines bendruomenes popiežius kreipėsi jų gimtąja kalba, o mažesnes tik paminėjo angliškai, jų tarpe ir lietuvius.

Po iškilmių Downsview aerodrome, jau vėlyvą šeštadienio vakarą, popiežius išvyko su palyda į Unionville miestelį apie 20 mylių į šiaurę nuo Toronto, slovakų katalikų katedrą, pašventinti. Čia Jono Pauliaus II laukė apie 20,000 žmonių, kurių tarpe buvo ir lietuvių skaitlinga grupė. Čia lietuviai buvo pasiruošę tvarkingai pasitikti popiežių kaip grupę su savo tautine vėliava, su prisegtais prie krūtinės ženkleliais su šv. Tėvo paveikslu ir įrašu "Lithuanians, Toronto", pasipuošę tautiniais rūbais. Su didele kantrybe jie laukė apie 8 valandas ir atvykęs popiežius dėl tamsos ir skubaus vizito jų nepastebėjo. Šiomis trumpomis slovakų katedros šventinimo iškilmėmis buvo užbaigtas popiežiaus vizitas Toronte.

Iš Toronto šv. Tėvas išvyko į Vakarų Kanadą. Winnipego mieste jį sutiko ukrainiečiai katalikai Vladimirio šventovėje. Ukrainiečiams pasakė pamokslą jų gimtąja kalba, primindamas, kad jį su Ukraina riša bendra istorinė praeitis slavų kilmė.

Aplankęs Edmontono ir Vankuverio miestus, pasakęs ten reikšmingų kalbų ir atsisveikinęs su Vakarų Kanados Pacifiko pakraščiais, rugsėjo 19 d. grįžo į Kanados sostinę Ottawą. Čia dalyvaujant Kanados gubernatorei J. Sauve, naujam ministeriui pirmininkui B. Mulroney, daugeliui valdžios taukštiesiems pareigūnams, diplomatams, vyskupams ir kitiems žymiesiems svečiams, įvyko oficialus atsisveikinimas ir pagerbimas 700 milijonų katalikų vado, popiežiaus Jono Pauliaus II. Išvyko į Italiją lėktuvu š. m. rugsėjo 20 d.

Popiežius Kanadoje keliavo 12 dienų, dalyvaudamas kasdien iškilmėse ir kelionėje iki 14-16 valandų. Jo kelionės pasiekė 13 tūkstančių kilometrų. Jis pasakė 40 kalbų, sutiko milijonus žmonių. Televizijoje jo kelionės ir kalbas sekė milijonai žiūrovų. Laikraščiai detališkai aprašė kiekvienos dienos popiežiaus sutikimus, iškilmes, jo pasakytas kalbas.

LATVIAN CLEVELAND CREDIT UNION, INC.

15203 Detroit Ave., Lakewood, Oh. 44107

Jau ketvirtį šimtmečio aptarnaujanti pabaltiečių bendruomenė Ohio valstijoje, mielai kviečia naujus narius, ypatingai lietuvius.

Istaiga atidaryta nuo 5 iki 7 v.v. antradienį, penktadienį ir šeštadienį, nuo 1 iki 3 val. p.p. trečiadienį, tel. 228-1996. Kitu laiku skambinti 486-4310.

Paskolos prasideda nuo 10%, naujų automobilių 12% Indėliai - \$10,000 ir daugiau - neša 10%. Yra nuosimčius nešanti čekių sąskaita ir kiti įvairūs patarnavimai.

Visos taupymo sąskaitos yra apdraustos NCUA (National Credit Union Administration). Visi taupytojai iki 55 metų amžiaus gauna nemokamai gyvybės apdraudą iki \$2,000. Vyresni taupytojai gali kvalifikuotis pilnai, ar mažesnei sumai.

Smulki informacija anglų kalboje galima gauti 5-tame Baltų Draugystės Vakare šeštadienį, spalio 13 d. Latvių parapijos salėje.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

PUIKUS MARGUČIO KONCERTAS

Chicagos lietuvių kultūrinis ir pramoginis gyvenimas vyksta pilnu apkrovimu. Praėjusio penktadienio (X. 5 d.) popietėje Lituanistikos katedros Illinois universitete, Chicagoj, steigimui įmokėta antroji rata — 100,000 dol. ir katedra pradėjo veikti. Lituanistikos katedros vedėju paskiriamas dr. Bronius Vaškevičius, o vietoj išsikėlusios rytinį pakraštį lituanistinių kursų dėstytojos dr. Marijos Stankus-Saulaitės, paskiriamas dr. Violeta Kelerienė. Taigi, Lituanistikos katedra jau veikia, nors dar reikia sukelti 300,000 dol. per ateinančius trejus metus.

Penktadienio (X. 5) vakaronėje, įvykusioje Jaunimo centro kavinėje, A. T. Antanaitis, talkinamas savo dukrų, supažindino su Mirgos Girniuvienės apysakomis jaunimui "Dingusio gintaro paslaptis" ir poeto Jono Minelgos eilėraščiais — "Žiogas muzikantas". Vakaronę ruošė Jaunimo centro moterų klubas.

Seniausios lietuvių kalba radijo laidų Margučio, vedamo žurnalisto Petro Petručio, koncertas įvyko š. m. spalio 7 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programą atliko du žinomi solistai: Algirdas Brazis ir dainavimą studijuojanti Marytė Bizinkauskaitė. Jiems akompanavo muzikas, operos dirigentas Arūnas Kaminskas.

Margučio vadovas P. Petrutis pirmasis pastebi naujus talentus ir įveda į sceną. Ir šis koncertas buvo tuo ypatingas, kad jo programą atliko senosios lietuvių emigracijos ainiai: antros kartos žinomas Metropolitan operos solistas baritonas Algirdas Brazis ir trečios kartos lietuvių, puikiai lietuviškai kalbant, sopranas Marytė Bizinkauskaitė. Pirmasis iš Chicagos apylinkės, o antroji — iš rytinio pakraščio. Kažkas, kažkur atsitiko, kad jau antrą kartą Jaunimo centro didžioji salė koncerto metu nebuvo užpildyta. Paprastai, chicagiškė visuomenė yra pakankamai jautri, ypač Margučio ruošiamiems renginiams ir pilnai užtvindydavo salę, bet šį kartą to neįvyko. Neieškant gilesnių priežasčių, turbūt, senimo dalis dar nesugrįžo iš paežerės krūmuose turimų vasarnamių, o jaunimas, kaip paprastai, į tokius renginius nesilanko. Ir šį sekmadienį lietus lynojo ir nebuvo palankus koncerto lankytojams, ypač

naudojantiems miesto susiekimo priemones.

Koncertas praėjo darniai, ypač visus žavėjo jaunoji solistė savo tvirtu ir gerai valdomu balsu, o ir veteranas A. Brazis neatsilikęs nuo savo partnerės. Pirmoje koncerto dalyje girdėjome vien tik lietuvių kompozitorių kūrinius. Pirmoji į sceną atšvitėjo solistė Marytė ir padainavo J. Siniaus — Našlaitės raudą, B. Budriūno — Tykiai, tykiai ir St. Šimkaus — Kur bakužė samanuota, sulaukusi audringų plojimų.

Baritonas A. Brazis padainavo: J. Stroliaus Ilgesį, L. Šimučio, jr. Ilgesį, J. Tallat-Kelpšos — Ne margi sakalėliai, Vl. Jakubėno — Ežerėlį ir bisui A. Vanagaičio — Metų dvidešimt turįs, taip pat sulaukęs gausių katučių.

Pirmos dalies užbaigai, solistai padainavo duetu M. Petrausko — Geismai ir svajonės, St. Šimkaus — Plaukia sau laivelis ir J. Tallat-Kelpšos — Oi berneli, vienturi!

Antroji programos dalis buvo skirta operų arijoms. Marytė Bizinkauskaitė padainavo J. Žilevičiaus — Gundė mane bernužėlis, iš operos Raseinių Magdė ir K. V. Banaičio — Neplauk, Kastyti, iš operos "Jūratė ir Kastytis". Solistas A. Brazis padainavo R. Wagnerio — O, du mein holder Abendstern, iš operos Tannhaeuser ir A. Ponchielli — Prisiminimai, iš operos I Liutani. Ir vėl Marytė B. padainavo J. Strausso — Csardas, iš operetės Die Fledermaus ir Puccini — Quando m'en vo, iš operos "La Boheme". Pabaigai, įvedė ir vaidybinį elementą, duetu padainavo F. Leharo tris arijas, iš operetės Linksioji našlė.

Publikai neatlaidžiai plojant ir šaukiant, bisui padainavo tris dainas, nuo scenos nusileidę į salę ir įsimašę į publiką. Rengėjai solistei įteikė gėlių puokštę, o vyrams prisegė po gvazdiką.

Koncertas praėjo pakilioje nuotaikoje ir šiltas ryšys buvo užsimezges tarp publikos ir programos atlikėjų. Rengėjai netarė nei vieno žodžio, o buvo pasitenkinta paruošta programa.

Beje, Margutis informuoja, kad kitas jo renginys įvyks š. m. lapkričio 22 ir 23 d. d. Padėkos savaitgalį, Jaunimo centre, kur bus pastatyta Algirdo Landsbergio dviejų veiksmų komedija — "Onos veidas". Šį veikalą atveža Los Angeles dramos sambūris,

Margučio koncerto programos atlikėjai: Iš kairės: Margučio vedėjas P. Petrutis, muz. A. Kaminskas, sol. M. Bizinkauskaitė, sol. A. Brazis ir Margučio bendradarbis L. Narbutis.

P. Malėtos nuotr.

švenčiantis 30 metų veiklos sukaktį. Veikalą režisuoja Petras Maželis, praeitame teatro festivalyje, įvykusiame 1983 m. Chicagoje, paglemžęs daugiausiai "oskarų". Pats veikalas — Onos veidas yra laimėjęs JAV LB kultūros tarybos pirmąją premiją.

Nepamirškime šių datų ir atsilankykime spektakliuose, kad daugiau chiegiečiams nereikėtų raudonuoti, dėl tuščių salėje kėdžių.

ARTEJA ALTOS SUVAŽIAVIMAS IR KONGRESAS

Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamas 44-tas metinis suvažiavimas įvyks š. m. spalio 26 d. (penktadienį), 9 val., Quality Inn Midway viešbutyje, 5001 West 79th St., Burbank, Ill., o vakare 7-10 val. susipažinimas Lietuvių Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave.).

Dešimtas Amerikos lietuvių kongresas vyks spalio 27-28 d. d. tame pačiame viešbutyje (5001 West 79th St., Burbank). Iškilmingas kongreso banketas bus šeštadienį, 7 val. vak. viešbučio "Starlite" salėje. Bilietai iki spalio 14 d. gauti pas komiteto narius ir ALTos būstinėje. Kaina 25 dol. asmeniui.

Bankete bus pagerbti buv. ALTos pirmininkai.

Dalyvaukime ir pademonstruokime Amerikos lietuvių vieningumą, kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

VALDO ADAMKAUS PAGERBIMAS

Lietuvių kultūros Balzeko muziejaus š. m. lapkričio 18 d. Chicagos universiteto Quadrangle Klubas salėje (1155 East 57th St.), ruošia pietus, kurių metu bus pagerbtas penktojo regijono taršos administratorius Valdas Adamkus, išrinktas iškiliausiu vyru (Man of the year). Šis titulas suteikiamas V. Adamkui už jo nepailstamas pastangas, ko-

vojant su oro, žemės ir vandens tarša.

Informuotis ir rezervuotiis telef. 523-5523.

KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ

L.S.T Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba, pirmininkaujama kol. Rasos Pliplytės, metinę šventę ruošia š. m. lapkričio 10 d. (šeštadienį) šia tvarka:

10 val. r. mišios tėvų jėzuitų koplyčioje, po pamaldų, žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas prie Laisvės kovų paminklo, mirusiųjų korporantų kapų lankymas.

7 val. vakare Lietuvių tautiniuose namuose iškilminga sueiga, pakeltiesiems senjorams-ėms spalvų uždėjimas, vakarienė ir šokiai.

Visi korporantai, draugai ir visa lietuviškoji visuomenė prašomi šventėje dalyvauti.

ARTEJA JAUNIMO CENTRO METINĖ VAKARIENĖ

Jaunimo centro valdyba, pirmininkaujama Irenos Kriaučiūnienės, po vasaros sulėtėjusių renginių ir padarytų būtinų pagerinimų, vėl įsijungė į darbą. Praėjusią savaitę, kalbėdama per Margučio radiją, priminė chiegiečiams, kad artinasi žiema ir šildymo

sąskaitos pašoks. Rūpestį kelia ir centrinis šildymo pečius, kuris pradeda streikuoti ir, po beveik 30 metų tarnybos, gali pareikalauti nepakeliamų išlaidų — apie 12-14,000 dol.

Vadovybė jau dabar pradeda kaupti atsargos kapitalą, kuris labai nenoriai auga, nes reikia padengti bėgamas išlaidas. Didelę talką ir paspirtį teikia moterų klubas, vadovaujamas Salomėjos Endrijonienės, tai viena, tai kitą būtiną apyvokos daiktą įgydamas.

Metinė tradicinė Jaunimo centro valdybos ruošiamą vakariene įvyks š. m. gruodžio 2 d.

Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi užsisakyti stalus.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

ENGINEER
TUBE MILL ROLLS
ROLL FORM ROLLS
Must have solid background in roll design and manufacturing practices. Key position in a growing company in east Cleveland suburbs.
JOHNSTON MANUFACTURING CO. INC.
2854 Som Center Rd.
Willoughby, Ohio 44094
216-585-1420, 2-6 p.m., weekdays (40-41)

PRINTING

Strippers needed for rapidly growing commercial and publications printer in Midland, Mich. 4 color journeyman preferred but will also fill positions with talented 2 year apprentices and 2-3 color strippers.
JIM HOUVENER, 517-496-3333
PENDALL PRINTING INC.
1700 JAMES SAVAGE RD.
MIDLAND, MICH. 48640 (40-49)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

VISUS KVIEČIAME Į CLEVELANDO VYRŲ OKTETO 25 VEIKLOS METŲ JUBILIEJINĮ BALIŲ

Šeštadienį 1984 m. lapkričio 3 d.
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

Programa:

7:30 v. Kokteiliai
8:00 v. Vakarienė
9:00 v. Naujos Okteto plokštelės pristatymas
9:15 v. Oktetas dainuoja mėgiamiausias dainas
10:00 v. Šokiai ir žaidimai.

25 dol. auka padengia — šokius, programą, vakarienę ir VISUS gėrimus, bei prisideda prie Okteto kelionės į Australiją!!!

Stalus prašome rezervuoti pas V. Butkuvienę — 732-8250 ar pas V. Žiedonienę — 481-8023.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS 1984 METŲ RADIJO KONKURSAI

Reportažo konkursas

TEMA: laisva apie lietuvišką įvykį, organizaciją, asmenį.

LAIKAS: neribotas, ne-trumpesnis kaip 15 minučių.

PREMIJOS: pirmoji — 200 dol., antroji — 100 dol.

Gali dalyvauti visi radijo darbuotojai, bet kiekvienas tik su vienu reportažu.

Proginės programos konkursas

TEMA: Lietuvos, lietuvių tautos ar lietuvių asmens istorinė ar kultūrinė proga.

LAIKAS: neribotas, bet netrumpesnis kaip 25 minutes.

Proginė programa turi būti transliuota per radiją tarp 1984 metų sausio 1 ir gruodžio 31.

Gali dalyvauti visos JAV lietuvių radijo programos, bet tik su viena progine programa.

PREMIJOS: pirmoji — 500 dol., antroji — 200 dol. Premijų mėcenatas — Lietuvių Fondas. Premijų Vertinimo komisija bus paskelbta vėliau.

Konkursui skirtas juostas arba kasetes siųsti ad-

resu: Juozas Stempužis, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121.

GAVIMO DATA: 1985 m. sausio 31 d.

JAV LB Kultūros Taryba

1984 METŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LITERATŪROS PREMIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos, Kultūros tarybai pasiūlius, 1980 metais įsteigtoji 3000 dolerių LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Literatūros premija 1984 metais skiriama už lietuvių išeivijos grožinę kūrybą, išleistą 1984 metais, arba už bet kada parašytus rankraščius. Tebegalioja praėjusiais metais skelbtos taisyklės bei sąlygos.

Pirma. Premija skiriama, atsižvelgiant tik į svarstomojo kūrinio meninę vertę. Jei nebūtų gauta premijuotino lygio veikalo, vertinimo komisija pasiūlys Kultūros tarybai tris išeivijos rašytojus, premijuotinus už bendrąjį įnašą į grožinę lietuvių literatūrą. Vienam iš jų Kultūros taryba, susitarusi su vertinimo komisija, skirtų 1984 metų premiją.

Antra. Premijai veikalus atsiųsti paskutinė data — 1984 m. gruodžio 31 diena.

Trečia. Premijai veikalai siunčiami Kultūros tarybos vicepirmininko adresu: Viktoras Mariūnas, 1994 Beverly Hills Dr., Richmond Hts., Ohio 44143, telef. (1-216) 481-4534.

Apie gautus rankraščius bus pranešta siuntėjams. Už paštuose užkliuvusias ar dingusias siuntas Kultūros taryba neatsako. Spaudinius siųsti tik paprasta siunta, nereikalaujančia gavėjo parašo.

Ketvirta. Renkraščių pakanka atsiųsti po vieną nuorašą. Jie bus grąžinami. Knygų atsiunčiama po penkias. Pageidautina, kad ran-

kraščiai būtų rašyti mašinėle. Bet bus priimami ir lengvai įskaitomi ranka rašyti kūrinių. Nebus svarstomi slapyvardžiais pasirašyti veikalai.

WANTED AT ONCE PRESSMAN

Exp., roll to roll, flexographic, 4 and 5 color. Desirable Rocky Mountain living. Established film and converting plant. ED MILLER, 303-297-3711 (34-40)

PERSONS DESIRING to work in product development for automotive interiors. Work will include design and development of hand-sewn leather parts; develop sew patterns, review current methods and products. Apply at Fair Haven Industries, 7445 Mayer Rd., Fair Haven, Mich. 48023. 39-43

WANTED JOURNEYMEN

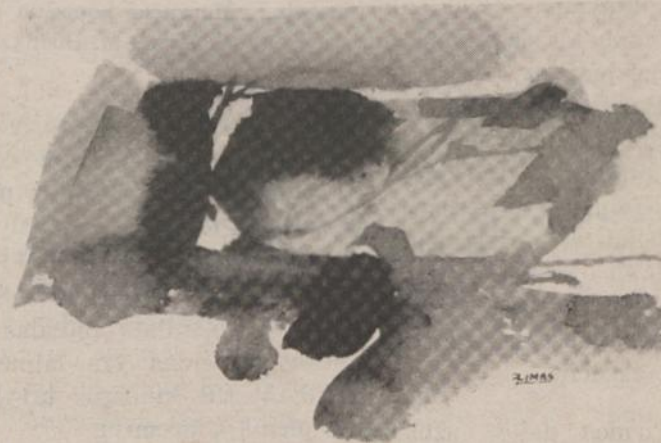
or
1ST CLASS SKILLED
FIXTURE BUILDERS AND
TOOL MAKERS
Exper. on Checking Fixtures of all types. Steel, plastic and wood. Growing company, good working cond. Good benefit package. Competitive pay. Apply SMITH BROS. TOOL, 35430 Beattie, Sterling Hts., Mich. 48077. 313-978-0800. (3-945)

TEXAS OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED FORKLIFT MECHANICS

Wanted electric forklift experience a must steady work & benefits. Apply, call or send resume
METRO FORKLIFT CO.
P. O. BOX 6001
ARLINGTON, TEXAS 76005
214-660-3377 (34-43)*

ENGINEERING TECHNICAL

Fire sprinkler design growing company needs experienced designers & field construction personnel. Excellent benefits. Apply or call to: DON MITCHELL
GULF FIRE SPRINKLER
3300 Dillido Road
Dallas, Texas 75228
214-328-3287 (37-46)

AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Tel. (216) 531-3500

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

BALFO BANKETAS

Primename, kad BALFO 40 metų linksmas jubiliejinis minėjimas-banketas įvyksta š. m. spalio 20 d. 7 val. vak. Lietuvių Namuose didžioje salėje.

Programa bus tikrai trumpa. Mes norime, kad mūsų rėmėjai pasidžiaugtų 40 metų BALFO vaisiais ir pasilinksintų prie gražiai papuoštų stalų su skaniais paruošta vakariene, stipresniais gėrimais (bus ant stalų) ir muzika.

Meninę dalį atliks gražios ir talentingos Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės.

Dar yra vietų. Stalus po 10 asmenų ar pavieniui galima užsakyti pas St. Mačį telef. 481-5404, Juožą Čyva 486-5970 arba pas bet kurį valdybos narį.

REAGANUI PAREMTI VAKARAS

Spalio 19 d. 7 val. vak. Lietuvių Namų salėje Clevelando ir apylinkės lietuvių respublikonų klubas rengia prez. Reaganui ir respublikonų kandidatams paremti vakarą.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

• **Taupa — Kredito Koo-**peratyvas praneša, kad spalio 20 d. atidaroma raštinė advokato A. Širvaičio įstaigoje, kuri yra Lietuvių Namuose. Įėjimas iš 185 gatvės. Raštinė veiks trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p. Pagrindinė įstaiga yra Dievo Motinos parapijos patalpose ir veikia sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šv. Jurgio parapijos patalpose taip pat sekmadieniais nuo 11:30 val. ryto iki 12:30 val. ryto.

• **Lietuvių Sodybos** oficialus atidarymas įvyks spalio 28 d., sekmadienį, 12:30 val. Dalyvaus federalinės valdžios atstovai, kongresmanai ir vietinės valdžios pareigūnai. Visuomenė kviečiama iškilnėse dalyvauti.

• **Tautybių radijo programos** viešojoje radijo stotyje WCPN FM 90.3 (Stereo), girdimos kiekvieną sekmadienį.*

Iš ryto

- 7-8 serbai
- 8-9 lietuviai
- 9-10 čekai (anglų k.)
- 10-11 slovakai
- 11-12 vengrai

Po pietų

- 12-1 ukrainiečiai
- 1-2 slovėnai (anglų k.)
- 2-3 vokiečiai
- 3-4 italai
- 4-5 ispanai
- 5-6 All Things Considered
- 6-7 žydai (anglų k.)
- 7-8 britai (anglų k.)

* Kiekvieną valandą duodamos iš radijo tinklo 5 minučių pasaulinės žinios anglų kalba. Po žinių seka atitinkamos tautybės programa.

NEFF ROAD

Close to church. Beautiful double. Recroom. 2 car garage. Excellent condition. Asking \$71,500.

Call and ask for
Lili or Anton Matic
CAMEO REALTY
261-3900
Matic Residence
531-6787

(40-42)

LABORS, BURNERS & SHEAR OPERATORS
For scrap metal co. Northeast Phila. Must be over 21 and hard worker. Apply in person.
THALHEIMER BROS.
5550 Whitaker Ave.
Philadelphia, Pa. 19124
(39-41)

TAUPA

**VIENTELIS LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVAS
OHIO VALSTIJOJE.**

**BŪSTINĖ: DIEVO MOTINOS PARAPIJOS PATALPOSE.
SKYRIUS: ŠV. JURGIO PARAPIJOJE.**

Darbo valandos: sekmadieniais nuo 11:00-1:00 p. p.

PATARNAVIMAI

MOKAME: DUODAME PASKOLAS:

- 6% už indelius Asmenines ir prekybines.
- (\$100 ar daugiau) nušimčiai mažesni kaip
- 9% už 'Super' share kitose finansinėse
- sąskaitą institucijose.
- (\$2,500 ar daugiau)

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National Deposit Guarantee Corporation.

SAVI — PAS SAVUS! VIENYBĖJE — GALYBĖ!

Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės Balfo sukaktuviniame bankete šį šeštadienį Lietuvių namuose atliks meninę programą.

• **Mindaugas Motiejūnas** Clevelando Vyrų Okteto pirmas tenoras. Oktete dainuoja net 24 metus. Mindaugas priklauso LTM Čiurlionio ansamblui, buvęs LSK žaimo lengvosios atletikos žvaigždė. Jį girdėsite su Oktetu dainuojant Okteto 25 veiklos metų jubiliejiniame baliuje š. m. lapkričio mėn. 3 d. šv. Jurgio parapijos salėje.

PLANT MANAGER

Expanding company looking for good person to take charge of plastic blow molding plant. Must be experienced in all phases of blow molding, polyethylene and PVC containers. Send resume and salary requirements to: **RIMCON DIV., RING CAN CORP., 2454 HUBBARD AVE., DECATUR, ILL. 62526.** (33-39)

BOSTON PRECISION PARTS COMPANY

Precision sheet metal fabricator is looking for a person who can fill a position as Production Manager. Duties will incl. shop-flow and scheduling. Must have good mechanical background in precision sheet metal fabrication. If you are interested call **VIN MICOZZI** at 617-361-1000, 8 am-5 pm. (36-42)

BOSTON PRECISION PARTS COMPANY

ALL AROUND MACHINIST with tool and die experience. Will train in our style of tooling. If you are qualified for this position call **VIN MICOZZI** at 617-361-1000, 8 am - 5 pm. (36-42)

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONUI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PAR-**DUODANT NAMUS prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PACKAGES TO POLAND

Lowest Prices
Best Service
Shipments every week.
Largest dealer in Ohio.
Since 1967

POLISH IMPORT CENTER
6301 Fleet Ave.
429-1010

WANTED EXPERIENCED MACHINIST

Must read prints and make set ups. With some experience in mold making. Top wages and benefits. Advancement opportunities. Located on Lake Michigan in southwestern Michigan in recreational area. Reply in confidence to **MONITOR MOLD & TOOL CO., 73735 County Rd. 380, South Haven, Mich. 49090.** (38-40)

RAIL CAR REPAIR SUPERVISORS

Southern Calif. car repair shop seeking responsible all around freight car repair plus paint, blast & wash rack supervisors with a good track record for getting things done. Send resume to: **LUNDEEN RAIL, P. O. Box 278, Daggett, Ca. 92327** or call 619-254-2934. (34-40)

GAGE DESIGNER

Attractive opportunity for an experienced mechanical designer with an expanding manufacturer of electronic gaging systems in central Connecticut. Location offers many recreational and cultural benefits.
VALMET INC., 100 Production Ct., New Britain, Ct. 06051 or call 203-223-6784 (36-42)

Mielam draugui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, jo žmoną **NELE**, vaikus **RŪTĄ**, **VILIJĄ**, **GINTARĄ** ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Bronius ir Regina Snarskiai
Irena Vinsloviene

Mielam

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai **NELEI**, dukterims, sūnui ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Valentina ir Pranas
Mažeikiai
Nelė Gudelienė

DIRVA

• A. A. Onos Pulkaunikienės didžios Balfo veikės atminimui, **Emilis ir Julia Sinkiai** iš Santa Monicos, Calif., vietoj gėlių ant jos kapo, atsiuntė Dirvai paremti 100 dol. Ačiū.

• J. Daumanto šaulių kuopa Los Angeles, Calif., Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

ŠALFASS SUVAŽIAVIMAS

Metinis Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto S-gos suvažiavimas įvyks š. m. gruodžio 1 d., Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185 St., Cleveland, Ohio 4419. Telefonas (216) 531-2131. Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto.

Pagal ŠALFAS S-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atsto-

vai ir rinktieji bei skirtieji ŠALFAS S-gos pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu gyvenimu besidomį asmenys.

Organizacijos ar asmenys norį gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS S-gos Centro valdybos vykd. vicepirmininką Rimantą Dirvonį, 8913 So. Leavitt St., Chicago, Ill. 60620, Tel. (312) 239-2179. Šiame suvažiavime bus renkama nauja ŠALFAS S-gos Centro valdyba, Revizijos komisija ir Garbės teismas.

• Union Pier Lietuvių Draugija, kuriai pirmininkauja V. Bigelis, giliai įvertindama lietuviškosios spaudos atliekamą didžiai

DIRVAI PARAMA

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvai paremė šie skaitytojai:

T. Bogušas, Boston10.00
Dr. A. Plateris, Bethesda 18.00
B. ir G. Narbutai, Vista 10.00
Dr. Eugenija Keršulienė, El Paso20.00
K. Bandzevičius, Los Angeles10.00
Iz. J. Stankaičiai, Cleveland15.00
L. Raslavičius, Elk Grove 10.00
Dr. B. ir B. Kasakaičiai, Chicago30.00
B. Gražulis, Flint10.00
G. Leonienė, Bradford ..30.00
Pr. Damijonaitis, Ormond Beach25.00
Br. ir V. Mikliai, St. Petersburg30.00
V. Urbonas, St. Pete.25.00
Dr. Br. Apshaga, Charlestown50.00

reikšmingą darbą lietuvių bės palaikyme išeivijoje, ateičiai ir dabarčiai lietuviškosios veiklos dokumentacijai, bendrajai informacijai ir pagaliau Lietuvos laisvinimo bare, atsiuntė Dirvai \$25.00 auką, leidimo išlaidoms paremti. Ačiū.

LOS ANGELES

RADIJO KLUBO BALIUS

Tradicionis Radijo Valandėlės balius šiais metais įvyks spalio mėn. 27 d. 7:30 val. vak. šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje puikus muz. Aloyzo Jurgučio paruoštas dainų montažas. Gera vakariene, loterija, baras, o šokiams gros nuotaikingas austrų orkestras. Kviečiami Radijo Klubo nariai, bičiuliai ir visa visuomenė gausiai atsilankyti ir paremti šį lietuvišką darbą, nes valandėlė atsilanko pas jus kiekvieną šeštadienį su dainomis, muzika, naujienomis ir pranešimais.

WATERBURY

LIETUVIŲ LIAUDIES MENO PARODA

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdybos rūpesčiu ir pastangomis, š. m. spalio 1 d. Waterburio Silas Bronson centrinės bibliotekos patalpose — Grand St., buvo atidaryta lietuvių meno paroda. Parodos dviejuose skyriuose buvo surinkta ir išstatyta daug gintaro dirbinių, medžio skaptinių ir drožinių, koplytėlių, smūtkelių, audeklų, mezginių, paveikslų, kaukių, tautinių rūbų. Ekspozitai buvo surinkti iš apylinkės lietuvių. Spalio 26 d. parodos pajaujinimui atvyks ir bibliotekos patalpose pašoks lietuvių tautinių šokių Hartfordo grupė Berželis. Įėjimas į parodą nemokamas. Paroda atdara bibliotekos darbo valandomis. Paroda truks visą spalio mėnesį. (ab)

P. Molis, Shrewsbury ..25.00
A. Plaušinitis, Chicago 20.00
Br. Tarutienė, Willowick 20.00
Z. Dautartas, Chesterland 25.00
D. Liepas, New Buffalo ..30.00
A. Bimbris, Los Angeles 20.00
Br. Mozuras, Laurent ..10.00
Br. Jacikevičienė, Ridgewood 8.00
Gr. Kenter, Danbury ..100.00
D. Senikienė, Montecello 20.00
A. Petrauskas, Los Angeles 5.00
D. Januta, Berkeley20.00
J. Mulokienė, Santa Monica30.00
J. Jasinevičius, Euclid ..10.00
Iz. Jonaitienė, Euclid10.00
D. Baker, Shaker Hts. 10.00
F. Lapinskas, Windsor ..20.00
N. Gabienė, Brooklyn ..10.00
Dr. J. Kašuba, Germantown15.00
X. Y., Cleveland10.00
Br. Maželis, Euclid10.00
J. Bubelis, Wisconsin Dells10.00
Dr. V. Raulinaitienė, Santa Monica25.00
L. Oaksas, Los Angeles 15.00
V. ir I. Alantai, Redford 25.00
St. Šimoliūnas, Detroit ..15.00
R. Tamoshunas, Webster 8.00
K. Sragauskas, Detroit .. 5.00
A. Petrauskas, St. Petersburg10.00
P. Pečenkis, Elizabeth ..10.00
P. Kudukis, Cleveland ..10.00
T. Bukaveckas, Chicago 25.00
P. Malėta, Chicago15.00
J. Bironas, Livonia 5.00
J. Kancevičius, Lawrence199.00
K. Laskauskas, Baltimore 20.00
Ed. Stepas, Willoughby ..15.00
M. Vitkus, Harbor Islands20.00
O. Kremeris, La Grange Park30.00
M. Slavinskienė, Monticello25.00
J. Stempužis, Cleveland 20.00
T. Baltikauskas, Baltimore 5.00
K. Gaižutis, Houston25.00
V. Degutis, Cleveland ..10.00
A. Raulinaitienė, Euclid 10.00
R. J. Vanagas, Cleveland 30.00
J. Saikus, Cleveland10.00
A. Milūnas, Downers Grove10.00
A. Johanson, Cleveland .. 5.00
A. Džiuvė, Baltimore 3.00
A. V. Bartuškos, Willoughby20.00
M. Meiliūnas, Weston ..20.00
J. Sablinskas, Islington .. 3.00
O. Kašubienė, Cleveland 5.00
R. E. Vaišniai, Mt. Carmel20.00
P. Balynas, Dearborn ..20.00
Dr. R. Sidrys, Streator ..25.00
L. Puskepalaitienė, Dearborn50.00
B. ir N. Kašinskai, Rochester15.00
A. Čepulis, Philadelphia 10.00
H. Kemeklis, Lagunā Niguel10.00
Prof. dr. kun. P. Ragaižinskas, Central50.00
P. Konce, Stockbridge .. 5.00
V. Butkys, Great Neck 10.00
Kun. B. Ivanauskas, Vermilion20.00
N. von Kiparski, Montville 3.00
O. Mitinienė, Freemont Center10.00
Dr. M. Laniauskas, Euclid 10.00
A. Ragelis, Gulfport 10.00
Algis Alantas, Bloomfield Hill25.00
V. Urbonas, Chicago15.00
J. Vaičaitis, St. Petersburg25.00
H. Andruška, Woodhaven 30.00
S. Skučienė, Pompano Beach 5.00
Dr. K. Pautienis, Pompano Beach20.00
A. Vakselis, Richmond Hill20.00

J. Stelmokas, Lansdowne 25.00
K. Rožanskas, Chicago ..25.00
J. Kavaliūnas, Chicago .. 5.00
S. Paulius, Chicago10.00
Gr. Musteikienė, Chicago 10.00
J. Virpša, Chicago10.00
J. Cukurienė, Chicago ..30.00
T. Radzienė, Chicago .. 5.00
E. Manomaitis, Roxbury 10.00
J. Žygas, Chicago20.00
E. Rašytinis, Detroit10.00
A. Petrauskis, Rocky River10.00
Br. Užemis, Hot Springs 10.00
Z. Mikužis, Chicago 5.00
Dr. J. Abraitis, Cleveland 6.00
V. Židžiūnas, Centerville 5.00
V. Izbičkas, Westwood ..15.00
A. Kavaliūnas, Chicago .. 5.00
T. Straukas, Chicago 5.00
J. Tūbelienė, Putnam ..15.00
Vl. Gylis, Los Angeles 25.00
L. Nagevičius, Parma .. 3.00
B. Gedvilienė, Willowick 5.00
A. Gražulienė, Cleveland 20.00
V. Civniskas, Chicago ..20.00
A. Grinius, Detroit10.00
V. Reklys, Valnut Creek 10.00
E. Vengianskas, Lakeside 10.00
Dr. A. Aželis, Norwalk ..10.00
H. Janužis, Morgan Hill 2.00
L. Palaitis, Berwyn 5.00
A. Musteikis, Detroit ..20.00
H. Žitkus, Juno Beach ..23.00
E. Trečiokas, Riviera Beach15.00
C. Gruzdys, St. Pete.10.00
K. Kizevičius, Cleveland 8.00
Emil ir Julia Sinkiai, Santa Monica100.00
Dr. K. Bobelis, St. Pete. 8.00
A. Sederavičius, Omaha 10.00
J. Radas, Livonia10.00
J. Liaukus, St. Petersburg 10.00
J. Šeštokas, St. Petersburg 3.00
A. Krulikienė, St. Pete. .. 5.00
A. Dziakonas, Rochester 3.00
D. Venclauskaitė, Waterbury40.00
Č. ir E. Gedgaudai, Santa Monica15.00
J. Briedis, Bloomfield ..10.00
Gr. Žukauskienė, Chicago 5.00
Ch. Bogushas, Middlebury10.00
R. Vidžiūnienė, Valencia 10.00
V. Kažemekaitis, Racine 10.00
A. Zenkus, Webster10.00
K. Tuskenis, W. Palm Beach10.00
V. Šniolis, St. Petersburg 12.00
V. Mažeika, Park Ridge 25.00
P. P. Balčiūnai, Hot Springs 5.00
V. Abraitis, Palm Coast 50.00
Pr. Sideravičius, Cicero 10.00
K. Puskunigis, Chicago 20.00
A. Yankus, Rochester ..10.00
J. Juška, Chicago10.00
A. Česna, Cleveland15.00
Union Pier Lietuvių Draugija25.00
J. Petkevičienė, Cleveland10.00
A. Diskėnas, St. Petersburg10.00
J. Bakšys, St. Petersburg10.00
A. Juozaitis, Lakewood 10.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

WANTED

MACHINE DESIGNERS
AUTOMATION EXPERTS REQUIRED
JACKSON AREA
FULL BENEFITS
Miller Technical Center
307 LIBERTY
JACKSON, MICH. 49201
517-784-0529 (39.41)

OWNER/OPERATORS

Central Transport special handling division has lease purchase trucks available w/minimum down payment for those who quality. We also need qualified owners operators with tandem tractors to pull company trailers. Guaranteed mileage, paid empty miles, return loads. Tractor insurance & hospitalization at fleet rates 48 state authority, running primarily east of the Mississippi. Check our rates.
800-247-0047
EOE (37-41)

Mylimai motinai

A. A.

STASEI VANAGŪNIENEI

mirus, jos sūnui Dr. ARVYDUI VANAGŪNUI ir visai šeimai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjunga

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos valdybos narei

Arch. MARYTEI STOČKUTEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo PLIA S-gos valdybos nariui broliui RIMUI su šeima, tėveliams bei artimiesiems

PLIA S-gos Centro Valdyba

Mielai bendradarbei

A. A.

Arch. MARYTEI STOČKUTEI

mirus, broliui RIMUI, tėveliams ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Rimas Mulokas
ir šeima